

63. évf., 2009. III. 12., ára 50 dinár

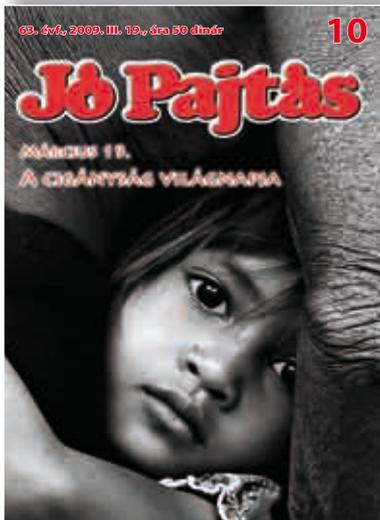
9

Jó Pajtás

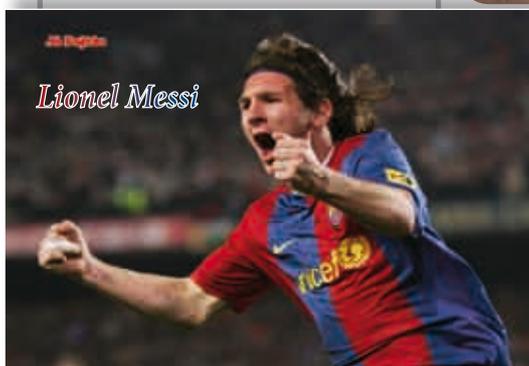
Március 14-e

Nemzetközi π -nap

A jövő heti Jó Pajtás
címdala és posztere

Lionel Messi

A hét fotója

Hogy ki, mikor és hol építette meg ezt a templomcskát rozsdamentes acélból, arról fogalmunk sincs, de nem tűnik réginek. Visszaemlékezünk azonban arra, hogy néhány évvel ezelőtt egy hasonló tákolmányt katonai helikopterről lógatva (!) szállítottak föl a Rumija-hegy csúcsára, hogy Bar la-kossága (ha messziről is), de mindennap lássa. Csak, hogy tudni lehessen, ki az úr a házban (azóta már a mélybe taszította a földühödött feketehegyi lakosság)...

Csodás dolog nőnek lenni, ha minden összejön. Valahol olvastam egy csokorra való dolgot, amiért „érdemes” nőnek lenni:

1. A Jóisten már gyakorolt, amikor belefogott a nő teremtsébe – ez meg is látszik a végeredményen.
2. Egy nőnek sokkal több lehetősége van megváltoztatni külsejét.
3. Ruhái izgalmasabbak, színesebbek, mint a férfiaké. (Ráadásul egy hölgy felvehet férfias darabokat, míg a párja mókásan hatna az ő cuccaiban.)
4. Több ékszert aggathat magára, lakkozhatja a körmeit.
5. Gyakrabban cserélheti a nevét.
6. Elég, ha vezeti az autót, szerelni és lemosni nem az ő dolga.
7. Több verset és dalt írnak róla.
8. Több virágot kap...

Apropó, virág! Nőnapkor minden udvarias fiú virággal várja az osztály lányait. Persze nemcsak az osztálytársait...

Ezúttal a péterrévei Samu Mihály iskola fiúi mesélik el, hogyan köszöntik a lányokat, illetve a szimpátiájukat, a lányok meg arról regélnek, elhalmozzák-e őket virággal, szeretetükkel a fiúk. Mégpedig: az ötödikes Németh Anett, Balassa Árpád, a hatodikos Solymosi Adrienn, Papp Edina, Csepella Árpád, Balassa Arnold, Varga Lóránt és Balassa Imre.

Miért jó nőnek lenni?

– Hát így van – vallja be elsőként Adrienn –, valóban jó lánynak lenni, mert szép ruhákban járhatunk, habár most a nadrág a trendi, nőnapkor kapunk levelet, képeslapot, virágot, ajándékot... Én is kaptam már levelet nőnapra. Jó dolog a nőnap, egész nap a nőket ünneplik. Sajnos messze van a szimpátiám, nem hiszem, hogy az idén föl tud köszönteni. Akkor már meglesz az internet, s majd csetelünk. Édesanyámat, a nővéremet, nagymamámat fogom felköszönteni nőnapkor.

– Tényleg változatosabban tudunk öltözni – teszi hozzá Edina –, habár én a szoknyát nemigen kedvelem, állandóan nadrágban járok. Engem apukám szokott fölköszönteni. A Tisza táborban megtanultam agyagozni, s az idén vázát készítek majd anyukámnak. Legutóbb gyertyatartót kapott, s nagyon örül az olyan ajándéknak, amit én készítek. A szimpátiámtól tavaly virágot kaptam...

– Nagyon szeretem a virágot – jelenti ki Anett –, s mindig föl is köszönt apukám, a tesóm, sőt még a nagytatám is. Anyukámat, a nagymamámat képeslappal lepem meg nőnapkor.

Martina nem ajándékot, virágot vár az osztályfiútól, csak azt, hogy jól viselkedjenek, udvariasak legyenek, mint tavaly.

– Azt szeretném – magyarázza Martina –, hogy jól viselkedjenek velünk szemben.

Legalább ezen az egy napon! Tavaly Bovánovics László olyan udvarias volt, kinyitotta előttünk az ajtót. Nagyon jól esett, hogy szépen viselkedtek velünk. Valójában mindennap így kellene tenniük. Anyukámnak meg a tesómnak azt a virágot adom majd oda, melyet én gondozok. Már szép nagy a nárcisz, nőnapra ki fog nyílni. Naponta állott vízzel locsolom.

– Magam is úgy vélekedem, mint Martina – mondja Imre –, hogy egész évben, mindennap föl kellene figyelni a nőkre, nemcsak nőnapkor. Azért anyukámat én is felköszöntöm.

– Én is saját készítésű dologgal lepem meg anyukámat, nagymamámat – mondja Árpád –, az osztály lányait tavaly is felköszöntöttük, valószínűleg az idén is.

– Mi is meglepjük a lányokat az osztályban – véli Lóránt –, úgy, mint tavaly. Meg a szimpátiámnak valamilyen apró ajándékot veszek. Persze anyukámat meg a mamámat is felköszöntöm.

– Nekem is van szimpátiám, akit felköszöntethetek – dicsekszik Arnold –, mégpedig óbecsei. Piros rózsát veszek neki, meg egy szép képeslapot, melyre verset írok. No, nem én szerkesztem, majd a netről töltök le egy szepet.

– Kívánjuk, hogy minden lányt köszöntsenek föl a fiúk, no meg a szimpátiájuk!

Koncz Erzsébet

Nagyszünetben

Huszonöt-harminc perc boldogság

Ha Óbecsén jársz, a központban dél-előtt fél tíz körül, olyan nyüzsgést látsz az egyébként eléggé kihalt utcán, mintha mondjuk Újvidéken lennél. Ugyanis ekkor van a nagyszünet. Itt vannak a gimnazisták, a szakközépiskolások, no meg az általános iskolások is. Már akinek ki lehet menni az utcára. Önfeledten szórakoznak, uzsonnáznak, udvarolnak, beszélgetnek. Jól érzik magukat, huszonöt-harminc percre elfelejtik az órák előtti izgulást, a felletetést, a doliírást.

A Sever Đurkić iskola tanulói nagyon szeretnek a Jó Pajtásban szerepelni, sokan vásárolják is a lapot, s ezért most velük beszélgetek el, mi mindennel foglalkoznak, merre járnak a huszonöt perc alatt. Néha harminc, attól függ, milyen óra következik.

Szinte mindannyian alig várják a második óra utáni nagyszünetet. Az ötödikesek, hatodikosok nagyon szeretnek játszani, focizni, s uzsonna után, ha nincs egyéb elfoglaltságuk, zavarócskázni, esetleg kímásznak az utcára... Ugyanis a legújabb rendelet szerint senki sem hagyhatja el az iskola épületét. A kapuk zárva. Ha be szeretné menni, csöngetsz, s az alkalmazott kizárja az ajtót, és beenged.

A magyar szaktanteremben vagyunk Zapletán Erika magyartanár nő tanítványai arról számolnak be, mi minden történik velük a nagyszünetben. Itt van: az ötödikes Varga Szabolcs, Fülöp Attila, Bartuc Viktor, Dobos Kornél, Karácsonyi Szabaszián, Kovács Franciska; a hatodikos Dobos Dániel; a hetedikes Halápi Richárd és Karácsonyi Carmella.

Carmella az iskolában sok mindent szeret: például, ha nincs jelen valamelyik tanár, s elmarad az óra, valami miatt nem írnak ellenőrzőt, de a nagyszünetet is kedveli.

– Sokat beszélgetünk – kezd a mesélésbe –, elmegyünk a pályára, ott a padokon ülve eltraccsolunk, mivel mostanában nem mehetünk ki az utcára. Meg ide a magyar

Lángost is lehet venni

szaktanterembe is bejöhethetünk csütörtökön és pénteken könyvet kölcsönözni. Ha valaki akar, olvashat is.

– Én is szeretem a nagyszünetet – jelenti ki Dani –, mert ilyenkor ki lehet kapcsolódni, főleg a matekóra után. Jó ide jönni, könyvet kölcsönözni, esetleg olvasni, még teázni is szoktunk a magyartanárnővel. Hogy nem lehet kimenni? Megoldottuk mi ezt a problémát! Átmászunk a kapun, még ha szögessdrót van is rajta! Elmegyünk a Floydba vagy a Cytibe, ha nem tetszik az uzsonna, akkor ott veszünk valami jobb kaját.

– Danival tartok én is – mondja Ricsi –, persze, ha ő is ki akar mászni a kapu tetején. Elmegyünk a Cytibe szendvicsért, közben jókat dumálunk, zenét hallgatunk. Néha focizunk a pályán. Szeretem a szünetet, mert jó a társaság, jól elszórakozunk.

– Általában a nyolcadikosok ellen szoktunk focizni a nagyszünetben – veszi át a szót Szabaszián –, de majdnem mindig veszünk. Néha besegítenek a hetedikesek is. Mikor esett hó, jókat hólabdázunk.

– Szeretek a barátaimmal focizni – teszi hozzá Kornél –, de itt is jó a magyarteremben, mert itt kölcsönözhetjük meg olvashatjuk a könyveket. Igaz, néha csak azért jövünk be, hogy ne legyünk kint a hidegben. No, az is megtörtént, hogy nem készítettem el a házi feladatot, és kint az udvaron mástoltam át.

Az ebédelőben is lehet uzsonnázni, de sokan nem pazarolják a szünetet arra, hogy bent egyék meg a tízóraikat.

– Az iskolában én is legjobban a szünetet, a huszonöt perces szünetet kedvelem – teszi hozzá Szabolcs –, s mivel olyan rövid ez a szünet, ha csak lehet, kiviszem az uzsonnát a pályára, s ott fogyasztom el. Csütörtökön, pénteken én is itt vagyok a magyarteremben, s könyvet kölcsönözök, meg olvasni is szoktam. Szeretem az enciklopédiákat, főleg az állatok érdekelnek.

– Jó itt bent, van sok könyv – kapcsolódik a beszélgetésbe Attila –, itt szokott lenni a szimpátiám is, a nyolcadikos Anita. Most is itt van. (Meg is mutatja!) Más napokon játszani, focizni szoktunk a barátaimmal.

– Mindig alig várom a nagyszünetet – jelenti ki Viktor –, mert általában nagyon éhes vagyok, s alig várom már az uzsonnát. Én is, mint ahogyan Szabolcs mondta, kiviszem a pályára, s útközben megeszem. Ha nem ízlik, ami ritkán történik meg, akkor itt az udvarban lévő bódében, a Pepitóban veszek pizzát vagy lángost, de nem mászok át a kapun, hogy kimenjek az utcára. Mert hallottam már olyat is, hogy valaki leesett, beörte e fejét, s a tüskéssdrót megszurta. Órák előtt szoktam ismételni, különösen, ha felelünk, ellenőrzőt írunk.

– Csöngetéskor mindannyian rohanunk a szünetre – mondja Franciska –, mert olyan kellemes ilyenkor tavasszal, mikor már jó idő van, sétálni, beszélgetni az udvaron. Közben cserebréljük a matricákat. Ellenőrző előtt én is szoktam ismételni. Csak az a baj, hogy olyan rövid a szünet.

Koncz Erzsébet

Akiknek a legkedvesebb az iskolában a nagyszünet

Megvan a pizza

A számok ördöge

Matematika
a mindennapokban

Ha meg kellene határozni, melyek azok a tantárgyak, amelyek nem örvendenek általános népszerűségnek a diákok körében, az egyik biztosan a matematika lenne. Legalábbis azok, akik nehezebben igazodnak el a számok, műveletek vagy a mértan szövevényes szálai között, nem túlzottan repesnek az örömtől, ha újabb matekóra csengetnek be. Ugyanakkor tagadhatatlan, hogy a számoknak, mennyiségeknek, arányoknak, képleteknek és szabályoknak milyen fontos szerepük van, s nincs olyan területe az életnek, ahol ne lenne jelen a matematika. S ezt még azok is elismerik, akik egyébként állandó háborúban állnak a számok ördögével. A szabadkai Ivan Goran Kovačić iskola hetedikeseivel, Milankovity Helénával, Fekecs Ádámmal és Pálfi Dáviddal, valamint a nyolcadikos Huszák Andreával, Raffai Andreával és Prčić Dejannal a holnapi nemzetközi π -nap apropójaként beszélgettünk a matematikáról és annak szerepéről a mindennapokban.

– Az, aki jó matekos, még nem jelenti azt, hogy okos is, más dolgokhoz is értenie kell. Én elég jól állok matekból, a számolást szeretem a legjobban. Szerintem leginkább az alapműveleteket fogom használni életem során, de biztosan lesznek alkalmak, amikor a matematika egyéb területeire is szükségem lesz. Mindenhez kell a matek, akár házat akarunk építeni, akár a boltban vásárolunk. Még a zenében, rajzban is jelen van. Nem tudom elképzelni, hogy nem létezik matematika. Nagyon nehéz lenne számok nélkül élni – véli Heléna.

– Én eléggé szeretem a matekot, vannak érdekes példák, gondolkodni kell, és ez tetszik. A többség viszont nem rajong érte. Talán lusták számolni. A matek, a számok, és

maga a számolás nagyon fontos. Mindenhez kell a matematika, még az egyszerű vásárláshoz is. Szeretnék majd informatikával foglalkozni, annak pedig a matek az alapja, de azt hiszem, bármit is választok, mindenhez kelleni fog – mondja Dávid.

Ádám szerint, aki több matekversenyen is indult már, a diákok többsége azért nem szereti a matekot, mert a tanárok nagyon sokat követelnek, főleg az elméleti részből. A számolás már könnyebb.

– A matekban nincs magolás, de ha jól elmagyarázzák, akkor könnyű megérteni. Igaz, hogy nagyon sok függ a tanártól, de a szülők segítségére is szükség van. Szerintem azok, akik gyengébbek ebből a tantárgyból, gyakorlással ugyanolyan szintet tudnak elérni, mint a jó matekosok. Sok gyereknél jó érzéke van a matematikához, ezt bizonyítja a versenyeken való tömeges részvétel is. Bármivel is foglalkozunk, kell hozzá a számtan bizonyos területe is. Ha nem lenne matematika, kisebb-nagyobb katasztrófák lennének. Számok nélkül nem működne a világ.

Huszák Andrea szerint vannak, akik kifejezetten utálják a matekot, mert ott nincsenek félmegoldások. Vagy jól van megoldva a feladat vagy rosszul.

– Nagyon sok helyen a számításokban nem szabad tévedni, mert a pontos eredményektől függ minden. Én elég jó matekosnak tartom magam, versenyeken is voltam már. Fontos dolognak tartom a matematikát, mert fejleszti a logikus gondolkodást, és bármilyen szakmát választok is, szükségem lesz rá. Számok nélkül, mennyiségek nélkül nem tudna működni a világ, például nem lehetne házakat építeni vagy megbénelna a kereskedelem.

– A mértan kicsit nehezebben megy, de egy kis gyakorlás után már nincs vele gondom, a számtant viszont értem, versenyen is voltam már. A többség nem nagyon szereti a matekot, nagyon kevesen ülnek le otthon, hogy kicsit gyakoroljanak, és eszükbe sem jut, hogy szórakozásként éljék meg a számolást. Ennek egyik oka, hogy nem mindig értik meg az anyagot. Viszont, aki jó matekos, még nem okvetlenül okos is. Más területekhez is értenie kell, legalább egy kicsit. Azt gondolom, hogy a legtöbb dologhoz kell a matematika. Gyógyszerész szakra szeretnék iratkozni, ahová úgyszintén kell a matek, de egy kereskedőnek vagy varrónőnek is szüksége van rá – állítja Raffai Andrea.

Dejan, bevállása szerint, nem túl jó matekos. Van benne egy kis lustaság is, és persze vannak olyan dolgok, amiket kevésbé ért. Főként a szöveges feladatokkal küszködik, s a közelgő felvételitől is fél egy kicsit. Ha azonban megérti az anyagot, akkor egészen másként viszonyul a matekhoz.

– Tulajdonképpen az iskolában elegendő tudást kapunk, de azért kell egy kis otthoni gyakorlás is. Nagyon sok függ a tanároktól, de a diákok is tehetnének többet. Én azt hiszem, a gyengébb képességű tanulók is meg tudják tanulni, ha akarják. Szerintem nem lehet teljesen kizárni a matekot az életünkéből, legyen szó akár a képletekről, akár az egyszerű összeadásról. Azért úgy fogom nézni, hogy jól fizetett szakmát válasszak, de ne kelljen hozzá sok matematika. Biztosan lenne némi előnye is, ha hirtelen eltűnnének a számok a világból, de a legtöbb helyen káros keletkezne. Volt idő, amikor az emberek nem ismerték a számokat, mégis tudtak élni, de szerintem ma már ez nem lehetséges.

Sztojánovity Livia

Harsogó madárdal (2.)

Nagyobb halastavak nádasai vagy a Velencei-tó közelében főként este és éjszaka hallható a kis vízcisibe nagyon jellegzetes, könnyen felismerhető „pak-pak” hangja. Lassú ütemben kezdi, majd egyre gyorsulva fejezi be a sorozatot. Rejtett életű madár, nem könnyű megfigyelni. Még leginkább a hajnali és szürkületi órákban látni, amint a nádas menti iszappadra merészkedik. A hím felül zöldes árnyalatú barna, fejének és nyakának az oldalai, valamint az alsóteste szép kékeszürke. A tojó egyszerűbb színezetű. A kis vízcisibe főként a sűrű gyékényeseket kedveli, de megtelepszik az avas nádban is. A jól elrejtett fészkekben kikelő hét-kilenc fióka fészekhagyó, a szülők közösen vezetik őket. Vízirovarokkal, férgekkel, pókokkal és apró magokkal táplálkoznak.

A tavak és csatornák szegélyeinek tavasztól ősziig jellemző állatai a szitakötők. Könnyed röptük, elegáns megjelenésük és nemegyszer pompás színeik mindig elbűvölnek. Május elejétől repül az élénkpiros potrohával feltűnő vörös légivadász, és ugyancsak májustól a vaskos potrohú közönséges és négyfoltos acsa. Szívesen üldögélnék vízbe vert karókon vagy a víz fölé hajló nádszálon. Ezeket a leshelyeken rendszeresen felkeresik, és ott jó felvételeket készíthetünk róluk. A levegőben párnának, a nőtények petéiket több helyen elosztva rakják a vízbe. Amíg a nőtény petézik, a hím űri, lebeg felette, és elúzi a közeledő idegen hímekeket.

Rétek, legelők, kultúrtája

A tavaszt számomra elsősorban a madárdal és a mindenütt pompázó virágok jelentik. A kopár dombok felett keringve dalol az erdei pacsirta, a kis akácok szegélyéről halljuk a citromsármány „ci-ci-ci-cúú”-vel visszaadható énekét, a dűlőút menti kis bokor csúcsán cigánycsuk üldögél. A nagyobb bokorcsoportokban áprilisban már csattognak a fülemülék, és a hó második felében megszólal a rozsdás csuk is. Márciusban mindig megcsodálom a tavaszi hérics gyönyörű virágait, az árokpart fűvében szerényen meghúzódó martilaput és fürtös gyöngyikét, áprilisban a bokrok alján lila foltokban növekvő ibolyákat. Hihetetlenül gazdag a tavaszi rovarvilág is. Mindenki ismeri például a csinos hétpettyes katicabogarat, de azt már kevesebben tudják, hogy a családnak rajta kívül még vagy hetven faja él hazánkban, a világon pedig kerekken négyezer fajuk ismeretes. Nálunk a 8–9 milliméteres, feketén és sárgán tarkált, szemfoltos katicabogár a legnagyobb, de az ötpettyes katica is könnyen észrevehető. Az elmúlt évben karvalyposzátákat figyeltem Budakalász közelében, amikor a fűszálak között egy huszonkét-pettyes katicát vettem észre. Amikor a sárga alapon fekete pettyekkel díszített kis bogarat az ujjamra másztattam, pontosan ugyanúgy viselkedett, mint az hétpettyes rokona esetén megszoktuk. Felgyalogolt egészen a köröm hegyéig, azután kitérte pettyes szárnyfedőit, és elrepült. A katicabogarat mindenki kedveli, de jó tudnunk azt is, hogy a kifejlett rovarok (imágók) és lárváik egyaránt tömördek levéltetvet pusztítanak el, így a kertek leghasznosabb rovarjai közé tartoznak.

Ha sétát teszünk a pongyolapitypang, más néven gyermekláncfű sárga virágaitól pompázó, elszórt bokrokkal tarkított legelőn, biztosan találkozunk legnagyobb sármányfajunkkal, a sordélyal. A hím egy bokor csúcsáról hallatja egyszerű énekét, azután, ahogy közelebb érünk, a szomszédos bokorra száll át. Közben úgy lógatja a lábait, mintha mindkettő törött lenne. A párok évente két alkalommal költenek. Kedvelik az

Karvalyposzátá

Túzok

árkok környékét, fészkeiket a talaj közelében, sűrű bokorban vagy más alkalmas helyen építik.

A Tiszántúl nagy legelőin és a Duna–Tisza közén Apajpuszta közelében él a magyar struccnak is nevezett hatalmas madár, a tűzok. Március végén és áprilisban a kakasok látványosan dűrögve igyekeznek a tyúkokat magukhoz csalogatni. A hajnali pusztán már messziről fehérlenek a kifordított szárnyakkal forgolódo, tetszelgő nagy madarak. Nyakuk a légzacsokjukba szívott mintegy hat liter levegőtől erősen megduzzad, megvastagszik. A kakasnak a hátára vetett feje szinte eltűnik a felborzolt tollak között. Hazánkban körülbelül ezer-ezerkétszáz tűzok él, a fokozottan védett madár egyike nemzeti értékeinknek. Rendkívül fontos a hagyományos dűrgőhelyek védelme, tavaszi zavartalanságuk megteremtése, később pedig a rét fűvében, valamint a gabona- és lucernaföldeken levő fészkekre kell nagyon vigyázni. A tűzok nem szapora madár, fészkealja mindössze egy-két tojásból áll, és a csaknem egy hónapig tartó kotlási idő alatt a kikaszállások és ragadozók miatt számtalan veszélynek van kitéve.

Sch. E.

Négyfoltos acsa

Szitakötők

Pongyolapitypang

Az eleven fúrógép

kete bundája igen sűrű, tömött, könnyűszerrel lepergeti magáról a port, homokot.

Miért költözik egy rovarevő állat a föld alá? A válasz kézenfekvő: követi a rovarokat. Számtalan lárvá fejlődik ugyanis a felszín alatt, nem beszélve a gilisztákról és egyéb talajlakó élőlényekről. A vakond étvágya, mint a rovarevőké általában, feneketlen: naponta saját testtömegének megfelelő mennyiségű ízeltlábút, férget fogyaszt el, így az ember szempontjából igen hasznosnak mondható. Föld alatti raktáraiban olykor rengeteg gilisztát halmoz fel: ezeket harapással mozgásképtelenné teszi, de nem pusztítja el, hogy frissen maradjanak. Téltre sem szünteti be a táplálkozást, az időjárás viszontagságai hidegen hagyják – csupán mélyebbre húzódik a talajban, a fagyhatár alá. Nem érdekli a nappalok és éjszakák változása sem: aktivitását egyedül az éhség határozza meg.

Emberi fejjel nehéz elképzelni, hogy egy állat számára, amely egykor rendelkezett a látás képességével, előnyös lehet annak elvesztése. Pedig a vakond esetében éppen ez a helyzet: számára a szem szinte csak nyűg, hiszen minduntalan belemegy a homok. Mindazonáltal a vakond nem teljesen vak. Gombostűfejnyi látószervei felépítésüket tekintve tökéletesek, de szerepük csak a világosság és a sötétség megkülönböztetésére korlátozódik.

Egy állat akkor tekinthető igazán föld alatt élőnek, ha semmilyen életműködéséhez nincs szüksége arra, hogy a felszínre jöjjön. A vakond tökéletesen megfelel ennek a feltételnek. Gyakorlatilag egész életét a járataiban tölti: odalent eszik, alszik, párosodik, s ott neveli fel az utódait. Teste ennek megfelelően alakult: hengeres és tömzsi, mentes mindenféle kiálló „alkatrésztől”, amely gátolná haladását az alagútban. Legfontosabb és legjellegzetesebb testrésze a széles ásóvá módosult mellső láb, amely hatalmas, erős karmokban végződik. Ásás közben a teste hossz tengelye körül forogva halad előre, mint egy eleven fúrógép, a földet hátsó lábaival hányva maga mögé. Bársonyos, fe-

A fokozott anyagcsere következtében járataiban rengeteg gáz (szén-dioxid) termelődik, ezért azokat megfelelő szellőzéssel kell ellátni. A kitermelt, felesleges földet az állat a felszínre löki; így keletkeznek a jól ismert vakondtúrások. Ezek elhelyezkedése alapján következtetni lehet a felszín alatt húzódó hálózat nagyságára, útvonalainak irányára. A tojás alakú, növényi anyagokkal bélelt lakóüregek nagyjából a labirintus középpontjában helyezkedik el, az éléskamrák száma akár tíz is lehet.

A nőstény ezenkívül külön gyerekszobát is épít, ahol kölykeit világra hozza. A párzás és ivadékgondozás időszakát leszámítva a vakondok nem keresik egymás társaságát: egyedül éldegélnék kazamatáikban, és sem társaikkal, sem egyéb élőlényekkel nem kötnek barátságot.

Karamell és Negró

Van nekem két aranyos kutyusom: Karamell és Negró. Ötévesek. Karamell bundája barna, a hasa táján fehér. Nagyon virgonc. Szeret enni, inni és ugrálni, szereti, ha törődnek vele. Karcsinak szoktuk becézni, szerintem nagyon tetszik neki ez a név. Negró fekete, a hasa környékén fehér. Ha kedve van hozzá, visszahozza az eldobott labdát vagy fogócskázik velem. Kedvenc étele a kifli és a pereg. Szeret magasan lenni és kedveli a sétát. Bátor kutyus. Ezek az én kutyáim. Nagyon szeretem őket.

Gubik Georgina, Ada

Az üdvözítő Isten

Jézus története a megváltás története. A mindenható Isten eldöntötte, hogy az emberen kezdve megmenti a teremtést a hiábavalóságtól és a haláltól. Ezt úgy tette, hogy elküldte a Fiát, Jézust. Már a neve is e tervre utalt, hiszen Jézus azt jelenti, „Isten üdvözít”.

Ezt látjuk Márk evangéliumának bevezetőjében is: az evangélista már a kezdet kezdetén utal a szerencsés végre. Annak ellenére, hogy elbeszélésének egyharmadát Jézus szenvedésének és halálának lehangoló este tölti ki, képes arra, hogy egyértelműen, szilárd meggyőződéssel kimondja: „Jézus Krisztus az Isten Fia evangéliumának (= örömhírének) a kezdete.”

Az őskeresztény igehirdetés szerint Isten sikeresen végbevitte üdvözítői küldetését. Jézus életének minden mozzanata, a kölcsönvett bölcsőtől az üres sírig, a győzelem fényében íródott.

Jézus születésekor az angyalok azt énekelték, hogy Isten békeséget akar az embernek. Jézus eljövetele a Sátán országának szóló hadüzenet volt, nem pedig az emberi nemnek. Az emberek számára földre szállása bőségből kiáradó szeretetének volt a bizonyítéka, továbbá visszavonhatatlan eltökéltségének, hogy megváltsa az embert. „Isten úgy szerette a világot” – írja János –, „hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen.”

Az egész evangélium a bűn fölötti győzelemről beszél, amely Jézus halála árán és feltámadása után valósul meg. És valóban úgy történt, hogy a tanítványok csak a feltámadást követően értették meg igazán, mit tett Isten egész idő alatt. Isten minden korban jelen van és tevékenykedik Jézusban. Mindez az, „ő szemük láttára játszódtak le”, de igazán csak a feltámadás után fogták fel jelentőségét.

Jézus által Isten azt tette az emberért, amire az ember a maga erejéből sohasem lett volna képes. Megmutatta, hogyan kell elfeledni az öncélú, hiú, engedetlen népet. Ez volt a barátság visszaállításának az útja a Teremtőnkkel, aki éppen erre teremtett bennünket. De ez nem úgy ment végbe, hogy Isten új lapot nyitott, vagy jónak mutatkozott, hanem annak a hitnek köszönhetően, hogy Jézus megváltotta az emberiséget.

Rembrandt: Jézus a bűnök bocsánatát hirdeti

Jordaens: A négy evangélista

Minden más vallás a világon „csináld magad” vallás: „Ha akarsz, megteheted.” A keresztény hit teljesen más.

Az új élet Isten önkéntes ajándéka.

Az ajándékhozó Jézus Krisztus. Egyben Isten Örömhíre is!

Hogyan nevezték Jézust?

A tanítványok Jézust hol Krisztusnak, hol pedig Messiásnak vagy Isten Fölkentjének nevezték.

A feltámadás után pedig még a kételkedő Tamás is térdre esett, és kimondta: Én Uram, én Istenem. És Jézus nem utasította vissza ezt a megszólítást.

Jézus azonban nem Istenné vált ember volt, ahogy egyesek állítják, hanem tértől és időtől függetlenül, öröktől fogva létező isteni személy.

János evangéliuma Igének nevezi Jézust:

Kezdetben volt az Ige, az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige.

Az Ige jelen volt a világ teremtésekor. Az Ige volt az élet forrása. Pál apostol szerint Krisztus tökéletes és teljes képmása a láthatatlan Istennek. Isten teljessége van jelen Krisztusban, Ő tartja egybe az egész teremtett világot, nélküle minden visszasüllyedne a káoszba.

De mi történt, amikor az Isten emberré vált? Csak látszólag volt ember, vagy valóságosan? Szent Pál ezt így magyarázza: Ő (Jézus) mint Isten az Istennel való egyenlőséget nem tartotta olyan dolognak, amelyhez föltétlenül ragaszkodnia kell, hanem szolgálai alakot öltött, kiüresítette magát, és hasonló lett az emberekhez. Külsejét tekintve olyan lett, mint egy ember. Megalázta magát, és engedelmeskedett mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig. Ezért Isten felmagasztalta, és olyan nevet adott neki, amely fölötte van minden névnek, hogy Jézus nevére hajoljon meg minden térd a mennyben, a földön és az alvilágban, s minden nyelv hirdesse az Atyaisten dicsőségére, hogy Jézus Krisztus az Úr.

Andrew Knowles
Út a hithez című könyvéből

Március 12.

Ma Gergely, György, Miksa napja van.

Gergely

A görög eredetű Grégoriosz név latin Gregorius formájának a Gregor rövidüléséből származik. Jelentése: éberen örökdő.

Miksa

A Miklós régi magyar becézőjéből önállósult, lehet a Mihál névnek a becézője is. Később, eredetétől függetlenül a Maximilián magyarítására használták.

604 (1405 éve történt)

Nagy Szent Gergely ünnepe. A tudósok, tanárok, tanulók, iskolák, valamint a zene védőszentje, s az ő nevére utalnak a gregorián énekek, bár ennek vitatott a történelmi alapja. Járványok idején ma is az ő közbenjárásáért fohászokodnak.

1852. március 12. (157 éve történt)

Megjelent Harriet Beecher Stowe amerikai író nő regénye, a Tamás bátya kunyhója, avagy a négerék élete Észak-Amerika rabszolgatartó államaiban, és bestseller lett. Először folytatásokban közölték egy rabszolgaság-ellenes újságban, majd könyvben is kiadták. 1852-ben 300 000 példányt adtak el egyedül az Egyesült Államokban, Nagy-Britanniában pedig 1852-ben tizenkétszer adták ki a könyvet.

Március 13.

Ma Krisztián, Ajtony, Zoltán, Arita, Ida, Patrícia, Egyed, Salamon, Imelda napja van.

Ajtony

Török eredetű régi magyar név. Jelentése: arany.

Imelda

Vitás eredetű név, jelentése bizonytalan. Egy újabb kutatás szerint, talán az Irmgard, Irmhild német nevek rövidülése, vagy az Irma és a Hilda vegyüléséből származik.

1838 (171 éve történt)

Elkezdődött a nagy pesti árvíz, melynek mentési munkáiban hősiességet vett részt báró Wesselényi Miklós.

1764 (245 éve történt)

Megszületett Charles Earl Grey, aki létező személy volt, neve – annak ellenére, hogy Anglia miniszterelnöke volt IV. Vilmos uralkodása alatt – sokkal inkább a róla elnevezett teáról maradt meg a történelemben.

Március 14.

Ma Matild, Méta, Jára, Jarmila, Tilda, Paulina napja van.

Matild

Germán eredetű név. Elemeinek jelentése: hatalom + harc.

Méta

A Margit és a Matild német, angol, holland becézőjéből származik.

1879 (130 éve történt)

Megszületett Albert Einstein német Nobel-díjas fizikus, korának egyik legnagyobb gondolkodója.

1804 (205 éve történt)

Megszületett (idősebb) Johann Strauss osztrák hegedűművész, zeneszerző, karmester (Radetzky-induló, Judith). A bécsi táncmuzsika és keringő első nagy mestere, több mint 250 kompozíciója maradt fenn. A későbbi bécsi „keringőkirály”, ifj. Johann Strauss édesapja.

Március 15.

Ma Kristóf, Lujza, Lukrécia, Kelemen, Ludovika, Zakariás napja van.

Kristóf

A görög Krisztophorosz névből származik. Jelentése: Krisztust hordozó.

Kelemen

Latin eredetű név. Jelentése: jámbor, szelíd, kegyes, jószágos.

1848. március 15. (161 éve történt)

Pesten győzött a forradalom. Március 15-e jelképpé vált, nemzetünk szabadságszeretét, szabadság utáni vágyát fejezi ki. A bécsi forradalom hírére a Pilvax Kör tagjai, élükön Petőfi Sándorral, Jókai Mórral és Vasvári Pállal elhatározták, hogy maguk szereznek érvényt a sajtószabadságnak: Landerer Lajos és Heckenast Gusztáv nyomdájában cenzúra nélkül kinyomtatták az Irinyi József által megfogalmazott 12 pontot, valamint Petőfi lelkesítő költeményét a Nemzeti dalt.

1952 (57 éve történt)

La Réunion (Indiai-óceán) területén egy nap alatt 187 cm eső esett.

Március 16.

Ma Henrietta, Bálint, Valentin, Henrik, Ábris, Hilárisz, Eszmeralda napja van.

Henrietta

Magyar, angol, szláv eredetű, a Henrik férfinév francia, kicsinyítő képzős női formája. Jelentése: körülkerített birtok uralkodó. Más magyarázat szerint a német Hermina változata. Jelentése: hadi nő.

Ábris

Az Ábrahám becézett, kicsinyítő képzős alakjából származik.

1457 (552 éve történt)

V. (Utószülött) László magyar király lefejeztette a 24 éves Hunyadi Lászlót, Nándorfehérvár főkapitányát, a törökverő Hunyadi János fiát. Számos művészi alkotás őrzi Hunyadi László emlékét (Erkel Ferenc operája, Benczúr Gyula festménye, Arany János balladája).

1787 (222 éve történt)

Megszületett Georg Simon Ohm, német fizikus, az elektromos ellenállás felfedezője.

Március 17.

Ma Patrik, Gertrúd, József napja van.

Patrik

A Patricius név ír eredetű alakváltozata. Jelentése: rómainak született nemes. Az 1990-es években hirtelen nagyon népszerű lett.

Gertrúd

Germán eredetű név. Jelentése: dárda, erő, varázslónő, vagyis a dárdák varázslónője.

1848. március 17. (161 éve történt)

A pesti forradalom hírére a vonakodó bécsi udvar hozzájárult ahhoz, hogy a teljhatalommal felruházott István főherceg nádor kinevezze gróf Batthyány Lajost miniszterelnökké. A Batthyány-kormány miniszterei: Szemere Bertalan belügy, Mészáros Lázár hadügy, Kossuth Lajos pénzügy, Deák Ferenc igazságügy, Klauzál Gábor

földművelés, ipar- és kereskedelemügy, Széchenyi István közlekedésügy, Eötvös József vallás- és közoktatásügy, Esterházy Pál herceg a király személye körüli miniszter.

1976 (33 éve történt)

Rómában 69 éves korában meghalt Luchino Visconti olasz filmrendező, aki a neorealizmus egyik legjelesebb képviselője volt. Filmjei: Megszállottság, Vihar előtt, Érzelem, Rocco és fivéréi, A párdúc, Elátkozottak, Halál Velencében.

Március 18.

Ma Sándor, Ede, Alexandra, Nárcisz napja van.

Sándor

A görög Alexander név rövidülésének a megmagyarosodott alakja. Jelentése: férfiakat vagy férfiktól megvédő.

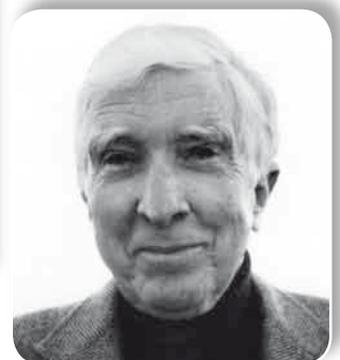
Alexandra

A görög, latin eredetű Alexander férfi név női párja. Jelentése: harcra kész, az embereket oltalmazó.

1959 (50 éve történt)

Párizsban megszületett Luc Besson rendező, forgatókönyvíró, producer (Metró, A nagy kékség, Leon, a profi, Az ötödik elem, Taxi, Wasabi, A szállító).

1932. március 18. (77 éve történt)

Megszületett John Updike amerikai Pulitzer-díjas prózaíró. Több mint 25 regénye mellett tucatnyi novellát, verset, kritikai műveket és gyermekkönyveket is írt. Három héttel ezelőtt, 2009. január 27-én halt meg.

Március 15-ére vonatkozó linkek:

Események napról napra

<http://www.deltav.hu/links/1848/kronika/utaforr.htm>

12 pont

<http://www.sopron.hu/netelkedo/5/v30/12.htm>

Nemzeti dal

<http://www.oszk.hu/kiallit/1848/nemzetid.html>

A forradalom

A tizenkét pontról

Amíg a Burgban tanácskoznak, kiépül Pest és Pozsony kapcsolata. Irányi Kossuth-tal tárgyal, s az ellenzéki vezér Pest támogatását kérte, mert nem bízott társai kitartásában. Pozsonyi szállásán történelemformáló szövetség született: a nemesi balközéptől Petőfiig terjedő, gyűlölvé-szerető front, a forradalom tömegbázisa. Bázis, amely napról napra felbomlott, s napról napra újra egyesült.

Március 9-én már az Ellenzéki Kör lakomáján lelkesítette a résztvevőket Kossuth üzenete. A tagok kimondták, hogy egy petíció formájában megfogalmazzák követeléseiket. A petíciót köröztetik az országban, s ezek által aláírva küldik fel Pozsonyba, Kossuth támogatására. A megírást a Pilvax köréhez tartozó Irinyi József vállalta. 12-én be is mutatta a fogalmazványt. A Kör közgyűlése jóformán vita nélkül elfogadta, természetesen elfogadta a Pilvax is, hiszen onnan származott. A közös program a kezükben volt, de felhasználásáról nem tudtak dönteni. Valaki felvetette, hogy a köröztetés helyett hívják össze Pestre az ellenzék vidéki tagjait, s e gyűlés határozataként küldjék fel a petíciót. A felszólalást helyeslés követte, határozat nem. A vasárnap látszólag eredménytelenül telt el.

Hogy ez a látszat eltűnjön, arról a Pilvaxban összegyűlt fiatal értelmiségiek gondoskodtak. A kávéházi este lefolyását ma már nem tudjuk rekonstruálni, de annyi biztos, hogy Petőfi és Jókai volt a legaktívabb. Mellettük bizonyára másokat is megfogott a reformlakoma „franciás” ötlete, mert másnap már íveket köröztetett a „középponti ifjúság”, melyeken a József-napi vásár idejére, vasárnapra bankettet hirdettek. A Pilvax fellépését lelkesedés és ellenkezés fogadta. Az időpont gyanús volt. Vásár, tömegek, parasztok... A polgárság jelentős része visszahőkölt a lehetőségektől. A jogászoknak és a mérnököknek az egyetemi hatóságok megtiltották a részvételt. Az ívek ennek ellenére terjedtek.

A két központ párbeszéde 13-án is folytatódott. Az Ellenzéki Kör gyűlése nem csatlakozott az ifjúság felszólításához, de megbízottakat küldött a Pilvaxba, s felszólította őket a testületi egyesülésre. Az ifjúság vezetői azonnal felismerték az egység szükségességét, s másnap megjelentek a Körben. Létrejött az egység, s még aznap délután felbomlott.

A keddi ülés tárgya újra a 12 pont akutá vált problémája volt. A korábbi helyzet 14-ére jelentősen megváltozott, mert az ellenzéki tervezetések mellett figyelembe kellett venni a Pilvax folyamatban levő akcióját is. S rövidesen kiderült, hogy a Kör régi gárdája ellenzi a tömeggyűlést. Vasvári Pál terjesztette be elsőként az ifjúsági indítványát, s a tekintélyes ellenzéki vezető, Klauzál Gábor válaszolt rá. A pesti gyűlést mellőzendő, azt javasolta, hogy Batthyányra és az ellenzék Középponti Választmányára bizzák az aláírásgyűjtést. Eszerint a pesti tömegek követelése helyett elsősorban a liberális nemesség kívánatait küldenek Pozsonyba. A program tartalma lényegében nem változna, csak a módszer: radikális értelmiségiek helyett „hivatásos” politikusok irányítanák a mozgalmat, s elsikkadna belőle a forradalom felé tett lépés. Klauzál felszólalása után már hiába harcolt Vasvári és Irinyi; a nemesi tekintélyek: Csányi, Nyáry

Pál voksa a halogatók javára döntötte el az összecsapást. A Pilvax gárdája elégedetlenül tért vissza törzshelyére.

Ott folyt tovább a vita. A „tekintélyek” ellenállása lehangolta a kedélyeket, de Vasvári, Vajda, a költő, a jogász Bulyovszky Gyula nem tágitott. A Pilvax kiállt korábbi elhatározása mellett: 19-én a beszédet tettekkel kell felváltani. Itt tartott a tárgyalás, amikor este 9 óra tájban befutott a kikötőbe a bécsi gőzhajó. Forradalom Bécsben – új lehetőségek Pesten.

Vasvári, majd Vajda kért szót. Azonnali döntést kívántak. Vasárnapig nem szabad vesztegetni az időt! Izgalom, lelkesedés, tettekkészség fogadta a biztatást. A késő esti órákban még a Pilvaxban tartózkodó fiatalok elutasították az odasiető Klauzál mérséklő szavait, s elhatározták: már másnap, március 15-én megkezdik az akciót.

A hihetetlen bekövetkezett. Március 13-án tüntetés kezdődött a birodalmi fővárosban, s a kedélyes bécsiek barikádokkal, kézfegyverekkel fogadták a feloszlátásukra induló s a tömegbe lövő hadfiakat. A városparancsnok főherceg kénytelen volt visszavonni a hadsereget. Metternich lemondott, és sietve eltűnt a városból.

A nagy fordulat után a Pest felé hajózó hírek diktálták az események tempóját. 24

Mit kíván a magyar nemzet.

Legyen béke, szabadság és egyetértés.

1. Kívánjuk a sajtó szabadságát, censura eltörlését.
2. Felelős ministeriumot Buda-Pesten.
3. Évenkénti országgyűlést Pesten.
4. Törvény előtti egyenlőséget polgári és vallási tekintetben.
5. Nemzeti őrsereg.
6. Közös teherviselés.
7. Urbéri viszonyok megszüntetése.
8. Esküdtszék. képviselőlet egyenlőség alapján.
9. Nemzeti Bank.
10. A katonaság esküdjék meg az alkotmányra, magyar katonáinkat ne vigyék külföldre, a külföldieket vigyék el tőlünk.
11. A politikai statusfoglyok szabadon bocsáttassanak.
12. Unio.

Egyenlőség, szabadság, testvériség!

órával a bécsi forradalom után összeomlott a magyar konzervatív párt maradványa, s a felsőtábla ellenszavazat nélkül elfogadta Kossuth javaslatát. Késő! Az ellenzék vezetői is belátták, hogy most már többre van szükség. Kiegészítő határozatot hoztak, amelyben kijelentették, hogy az eredeti javaslatba beleértik az állami kárpótlás mellett történő azonnali jobbgyfelszabadítást és a teljes közadózást. Az arisztokrácia bénultan figyelt. A korábbi két lehetőség közül már csak Kossuth biztosította az életben maradást, csak az ő politikája vághatott a vidék forradalmasodása elé. A gondolatok egymást születték. Másnap, 15-én elindult az országgyűlés nagy küldöttsége Bécsbe, de még a rövid hajóúton sem pihentek. Széchenyi újabb kiegészítést javasolt: a király nevezze ki teljhatalmú helyettesévé a befolyásolható István nádort, s bizza meg az ellenzék vezérét, Batthyány Lajost a felelős kormány megalakításával. A korábbi keretek kezdtek tartalommal tölteni.

Amikor a forradalmi utca által ujjongva fogadott küldöttség bevonult Bécsbe, a fővárosban még senki sem tudta, hogy ezalatt Pesten nagyot fordult a világ.

Március 15-én reggel a Pilvaxban gyűltek össze az előző napi tanácskozás résztvevői. Megérkezett a 14-én még távol levő Petőfi is, akit Jókai az éjszaka folyamán értesített a döntésről. Magával hozta a 19-ére írt lelkesítő költeményt, a Nemzeti dalt és a forradalom haditervét. Miután sietve megállapodott Vasvárival, megindult a történelmi menet az egyetem felé. Az első lépés sikerült, a diákság testületileg csatlakozott. A nélkülözhetetlen tömegtámogatás nőtt. A főváros legmozgékonyabb, újra legfogékonyabb csoportját követték a lakosság nehezebben mozduló, több vesztenivalóval rendelkező rétegei. A kezdeti kis csoport a délelőtt folyamán vagy háromezerre nőtt, amikor megérkezett a Hatvani utcába (ma: Szabadsajtó út), a Landerer-nyomdához. Petőfi, Irinyi, Degré Alajos a „nép nevében” lefoglalta a nyomdát, s a mozgalomhoz örömmel csatlakozó nyomdászok megkezdtek a 12 pont és a Nemzeti dal szedését. Az első példányokról felolvasták a kint várakozó tömegnek a szabad sajtó első termékeit. Az indítóroham ellenállás nélkül győzött, Pest népe a gyakorlatban is sajátjának ismerte el a 12 pontot.

A hatóságok ezalatt tehetetlenül üléseztek. A Budán székelő Helytartótanács – elkésett – körlevélben felszólította a két város tanácsát és Nyáry alispánt, hogy akadályozzák meg a „csoportosulást”. Mire a címzettek ezt megkapták, a „csoportosulás” eltörölte a cenzúrát! Fegyveres erő nélkül különben sem lehetett győzni, a megbízhatatlan olasz legénységet pedig Lederer katonai parancsnok nem merete igénybe venni.

A pesti Nemzeti Színház

A helyi hatóságok egy része elfogadta a forradalom programját, bár a megvalósítás módjától viszolygott. Ez elsősorban Nyáryra és Pest megye tisztikarára vonatkozik, de nagyjából így vélekedett Rottenbiller pesti alpolgármester is. Nem kívánták tehát a mozgalom leverését, legfeljebb szabályozását, az erőszak megakadályozását. Különbösen is, a kora délelőtti órákban az Ellenzéki Kör vezetőivel egyetemben még azt hitték, hogy csak egy kisebb demonstrációról van szó. Mire tévedésüket belátták, már nem tehettek egyebet: csatlakoztak a mozgalomhoz.

A röplapok kinyomtatása után rövid szünet következett. A felbolydult városban lassan elszlott a tömeg, és készülődött a délutáni népgyűlésre, a Múzeum terére. Itt a Pilvax élgárdája mellett, Nyáry, Klauzál, Csányi vezetésével már megjelent az ellenzék is. Az irányítás egyelőre még Petőfiék kezében maradt. Miután nagy helyesléstől kísérvé újra felolvasták a Nemzeti dalt és a 12 pontot, a tízezerre szaporodott tömeg a pesti városházához vonult, ahol 3 órakerüléstől a városi tanács. Az utcán már uralkodó forradalom körülözlönte az épületet, s kikényszerítette a nyilvános ülést. A hatóság újra meghátrált. A karzat fenyegetésétől sápadt tanácsnokok beletörődtek az elkerülhetetlenbe: a pesti polgárság és a tanács egyhangú kívánságának nyilvánították a 12 pontot. Rövidesen kénytelenek voltak lemondani a hatalom maradványairól is. Megalakult a forradalom hatalmi szerve, a Közbátorsági Választmány. Valójában a radikális demokráták (Petőfi, Vasvári, Irinyi, Irány) és a korábbi ellenzékiek (Nyáry, Klauzál) alkották a Választmányt,ők rendelkeztek tekintéllyel, erővel.

A forradalom megnyerte a második menetet is. Bázisát rohamosan kiszélesítette, s

néhány óra alatt átvette a hatalmat a fővárosban... Egyetlen gesztussal megvalósította a sajtó- és gondolatszabadságot, amiért az ellenzéki nemesség hiába harcolt húsz éven át. Ismeretlen energiákat szabadított fel, s megnyitotta az utat a további lépések számára. Hatalmas eredmények a látszólag sima, összeütközésektől mentes események burkában.

Pest forradalma győzött! – s elindult Budára, hogy győzelmét véglegessé tegye. Az imbolygó hajóhídon átözönlő, zászlót lobogtató, esernyős tömeg a Helytartótanács épületéhez vonult... A Választmány és az utca küldöttsége átadta a forradalom követeléseit. Szószólójuk, Klauzál udvariasan kért, a tömeg várt, a Helytartótanács engedett. Hozzájárult a cenzúra eltörléséhez, a fegyveres nemzetőrség növeléséhez (1500 fővel), Táncsics szabadon bocsátásához. Megígérte, hogy katonai erőt csak a Választmány kívánságára alkalmaz.

A Nemzeti Színházhoz diadalmenetben visszatérő pestiek joggal ünnepeltek. Tizenkét óra alatt meghódolt akarataknak a főváros minden hatósága. Milyen elveket vallott ez a Választmány? – Láttuk, hogy a 12 pontot korábban az Ellenzéki Kör rendelte meg, s később maradéktalanul elfogadta. Nem érezte tehát vele veszélyeztetve a nemesi érdekeket. Valóban, ha végignézzük a követeléseket, nem találunk olyat közöttük, amelyet Kossuth táborá ellenzett volna. Ennek ellenére tartalmilag is jelentős, mert a pozsonyi félszeregek helyett először fogalmazza meg az átalakulás összefüggő követelményrendszerét. S jelentős, mert nem „egyértelműen” fogalmazza meg őket, s nem tartalmazza az ellenzéki programokban mindig előbukkanó megszorító magyarázatokat...

V. G.

RÜGYFAKADÁS

Nyilas Misi osztálytársa voltam

Ez itt a Debreceni Feministák c. újság második száma! Mint már előző példányunkban kifejtettem, mi, nők, azért vagyunk elnyomottak, mert a férfiakba már kiskorunkban beletáplálják az irántunk érzett gyűlöletet. A Debreceni Kollégiumba járt minden gazdag, nőgyűlölő férfi. Ugyan mit mondhattak nekik rólunk?

Két hétre beiratkoztam e neves iskolába, fiúnak öltözve, hogy kérdéseimre választ kapjak. Bizonyítványt és anyakönyvi kivonatot hamisítottam... Hiszen mindennek hivatalosnak kell lennie!

– De szép a bizonyítványod! – mondta osztályfőnökünk, Gyéres latintanáár úr az első óránkon. – Odaülsz a kis Nyilas mellé.

– Az melyik? – kérdeztem bambán, ahogy a férfiak szokták.
– Ott az első padban, az a barna hajú!

Leültem mellé. Tényleg kicsi volt. Még nálam is kisebb! Érdekes, karakteres arc gazdáját tisztelhettem benne. Orr: pisze, szem: apró, száj: telt, áll: puha. Szóval nem akaratos. Akkor jó dolgom lesz. El is kértem tőle a latinleckét.

Persze szembetűnő volt az első mondat: „Az asszony mos.” Aztán a második: „A lány főz.” Szóval még a latinkönyvet is antifeministák írták? Felháborító!

– Te... te, Nyilas! – szóltam utána tízpercben.
– Igen?

– Még nem vagyok járatos ebben a kollégium-izében... A tankönyvön kívül mit kell még nekünk itt még tanulni?

– Hm – vont vállat. – Nem tudom.

– A tanárok szoktak beszélni olyasmiről, ami amúgy nincs a tantervben?

– Nem tudom.

– Mindenre azt válaszolod: „Nem tudom”?

– Nem tudom!

– Jesszus... – borultam ki. – Hát a nőkről mi a véleményed?

– Nem vagyok szerelmes Bella kisasszonyba! – kezdett elpityeredni.

– Hát én nem is azt kérdeztem! – nevettem. – Azt sem tudom, ki az a Bella kisasszony! Jó, hogy nem szereted, csak 12 éves vagy! De... úgy elpirultál. Nem akarsz mondani valamit?

– Elvesztettem a reskontót... – potyogtak a könnyei.

– Ez most hogy jön ide? Milyen reskontót?

– Hát a Pósalaky úr, akihez járok olvasni, adott egy forintot, hogy tegyem meg a lutrira... azokat a számokat, amiket megálmodott... elvesztettem a reskontót!... – böngött.

– Na, veled nem lehet normálisan beszélni. Olyan lelkiismeret-furdalásod van, hogy beléd nem tudják beleverni a nőgyűlölő elméleteiket... Belőled jó férj lesz. Szervusz – indultam.

– Most én nem értem, miről beszélsz – szaladt utánam. – Én még nem akarok megházasodni. Csak félek, mert elvesztettem a reskontót, meg láttam Bella kisasszonyt elmenni Török úrral... elmentek vonattal... és én kézbesítettem köztük a szerelmes leveleket! Hibáztam... és színházban is voltam, engedély nélkül... meg a Bösörményi kését is elrejtettem... Nem akarok debreceni diák lenni! – esett kétségbe.

Egészen megindító látvány volt. Arca kipirult a felindulástól, és ettől a hirtelen kinyilatkoztatástól. A könnyek apró gyöngyök formájában gördültek le a pofiján. Szája remegett, térde is kocsonyaként viselkedett.

– Figyelj, akarsz beszélni róla? – fogtam meg a vállát.

– Most beszéltem... – rezgett össze.

– De jobb lenne az érzéseidet elmesélni... nekem. Mert a többiek beköpnék majd téged, én meg nem.

– Megígéred? – nézett rám reményteljesen.

– Meg. Csak beszélj!

És beszélt. Ebből tényleg nagyszerű papucsférj lesz! Fél mindenkitől. Nem fog majd ellenkezni az asszonnyal. El lesz foglalva a saját problémáival, dehogy fog ő hallgatni azokra a szadistáakra!

– És – folytatta – ott van még a családom is, szegények. De jó emberek. És anyám is mindig azt mondta, hogy legyek jó... mindhalálig... mégsem tartom be...
Én meg ültem és hallgattam.

Én vagyok a világ legönzöbb embere, hogy faggattam ezt a szegény kisfiút. Ahogyan az emberek szeretethiányáról, szabadságvágyáról és a diszkriminációról beszélt, rossz ember nem lehet belőle.

Tóth Kata, 8. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Rosszat tettem

Rosszat tenni nagyon csúnya dolog. Nem sok jó ered belőle. De hiába!

Mi, gyerekek nagyon sok hülyeségre vagyunk képesek. Akaratunk ellenére is megbántunk vagy megsértünk egy jó barátot. Így történt egyik nap az iskolában, mikor Rolinak meghúzgáltam a pulóverét. Ezért büntető fogalmazást kellett írnom, hogy többé ne csináljunk rosszat. A végén megbántam, de ha már megtörtént, nem tudom visszacsinálni. Remélem nem esik meg gyakran ilyesmi velem, mert anyának okozok szomorúságot.

Sajnos a kis eszemben mindig ott a kisördög, aki kihozza belőlem a jó mellett a rosszat is.

Erős Norbert, 3. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

Érdekes történet

Nem olyan régen történt velem ez az érdekes eset.

Egy pénteken anyukámmal a piacra mentünk kerékpárral. A testvérem régi kerékpárját vettem kölcsön, amin a fékek rosszak voltak. Eleinte gondtalanul haladtunk. Egyszer csak az egyik mellékutcából élénk kanyarodott egy lovas kocs. Megpróbáltuk kikerülni, mert nagyon lassan gurult előttünk. Ez nem sikerült, mert az ellenkező irányból állandóan jöttek az autók. Így csigalassúsággal folytattuk utunkat.

A baj akkor következett be, amikor egy nagy lejtőhöz értünk. A lovas kocs továbbra is csak cammogott, én pedig egyre gyorsabb lettem. Fékezni kellett, de nem volt mivel. Ha a lábamat leteszem, leesek. Ha továbbgurulok, nekimegyek a kocsinak, mint a bogár a szélvédőnek. Cselekednem kellett, de nagyon gyorsan. Észrevettem, hogy az út szélén van egy kis földes rész. Ám mellettszűrés bokrok húzódtak. Mégis ezt választottam, letértem az útról. Pár szűrást kaptam, de nem volt veszés. Anyukám is követett engem, mert ijedtében elfelejtette, hogy neki van fékje.

Azóta utálok a lovas kocsikat. Apukám megjavította a biciklit, de amikor ráülök, mindig eszembe jut ez a kaland. Rám tör a frász, pedig tudom, hogy nem lesz semmi baj.

Kószó Tünde, 6. osztály, Đuro Salaj iskola, Szabadka

Így felelek én

Péntek van. Az első óra tizenkettő negyvenkor kezdődik, ami történelem lesz. Délelőtt voltam edzésen, a többi szabad időmet játszással töltöttem el, gondolván, úgysem felelek ma.

Odaérek az iskolába. Már csak másodpercek választanak el az óra kezdetétől. Belép a tanár, mindenki feláll. Beírja az órát a naplóba. Izgulok. Talán mégis kellett volna tanulnom mára, talán mégis én felelek ma. A tanár felöltöztet Viktort. Nagy kő esik le a szívemről, megnyugszom. Be is csukom a füzetemet. Közben folyton az órát nézem, marad-e idő rám is az órán. Tíz perc telik el, Viktor befejezi a felelést, ötöst kap. A tanár nem csukja be a naplót.

– Itt baj lesz! – mondom magamban megrémülten.

– Dáááánie! – hallom a nevem hosszan kiejtve a tanár felől.

Meglepődve nézek rá, ez nem lehet igaz, ez nem fordulhat elő. Beletörődve lassan felállok. Az első kérdést az utolsó anyagból teszi fel, amit persze egyáltalán nem tanultam.

– Tanár, én nem tudom ezt az anyagrészt! – mondom halkán.

Meglepődve néz rám, majd a következő kérdések az első pár anyagból jönnek:

– Mit találtak fel a Wright testvérek?

Fél percet gondolkodom, majd eszembe jut, hogy valami légi jármű lehet. De már késő, Erik megelőz.

A többi kérdésre is csak más után mondom a helyes választ.

Az utolsó kérdésre sokkal de sokkal könnyebb a felelet:

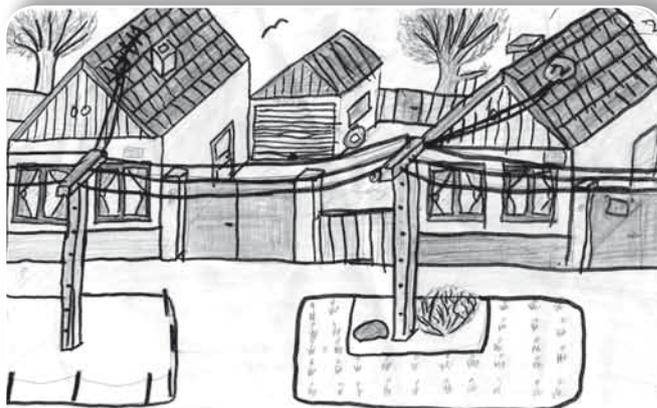
– Dani, tanultál te mára?

– Nem, tanár, nem volt egy perc szabad időm sem! – mentegetődzöm, pedig ez nem egészen igaz.

Beír egy negyest a naplóba. Nem hiszek a szememnek. Magamnak hármast adtam volna, ha reális akarnék lenni, de így természetesen sokkal jobb. Egyik szemem sír, a másik nevet. Kicsöngetnek az óráról, vidáman hagyom el az osztálytermet.

Ez óta az eset óta, lekopogom, minden órára készülök, mivel nem lehet mindig szerencséje az embernek. Ennek meg is látszik az eredménye.

Papilion Dániel, 8. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Makra Imre óbecsei tanuló rajza

A padlás

Egy pénteki napon megkezdtük a lakásátalakítást, s ez magában foglalta az is, hogy sok mindent fel kellett vinnünk a padlásra.

Padlás... Ott még nem jártam, vajon milyen lehet? A filmekben a padlásra mindig régi, érdekes dolgok vannak. Természetesen tündérek vagy szellemek lakják.

Előző este azon gondolkodtam, a mi padlásunk vajon mit rejt? Álomban tündérek csalogattak, hogy menjek fel velük játszani. Korán keltem. Megcsináltam minden rám bízott házimunkát, és kiszaladtam anyuhoz:

– Anyu, felmehetek a padlásra?

– Odafönn nagy a rendetlenség és a por, inkább a szobádban vagy az udvaron játszd! – válaszolta.

– Kérlek, annyira szeretném látni, mi van ott?

Végül anyu beadta a derekát, és én megindultam az új kaland felé. A lépcsőkön felfelé haladva azon gondolkodtam, vajon mi várhat rám odafönn. A zárban lassan fordítottam el a kulcsot. Az ajtó nyikorogva nyílt ki. Gyorsan felkapcsoltam a lámpát és körülnéztem. Rengeteg régi holmi állt ott felhalmozva. A bútordarabok mindegyikén vastag porréteg húzódott. Az ujjaimmal mély barázdákat véstem bennük. Hirtelen furcsa mocorgásra lettem figyelmes. Fülelni kezdtem. A padlás másik végén valami tompa puffanást hallottam. Most már biztos voltam abban, hogy nem vagyok egyedül, így jobbnak tartottam leszaladni anyuhoz.

– Gyere gyorsan, valaki van odafönn! Hallottam ahogy mozog, és le is lökött valamit! – ráncigáltam édesanyám karját.

– Jól van, nyugodj meg, mindjárt megnézzük, ki ijesztett rád, de szerintem te löktél le valamit.

Amikor felértünk, én anyu mögött maradtam. Megmutattam merről hallottam a hangot. Odamentünk, és nagy meglepetés várt bennünket, a szomszéd cicája, Cirmos feküdt egy bélelt kosárban, mellette három szörgombóc, itt hozta őket világra és nevelgette kölykeit. Nagyon örültem az új jövevényeknek.

Kacagva jöttünk le a lépcsőn, hiszen megfejtettük a padlás rémének titkát.

Pálfy Dávid, 7. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Vadászat matekórán

A darazsak ősszel a vendégeink voltak. A mesterek nem hallgattak ránk, és nem szedték le az ablakból a darazsfészket.

Matekórán a tanító néni kinyitotta az ablakokat szellőztetni. Egy darázs berepült. Angéla vette észre, aki sikítással jelezte, hogy darázs van az osztályban. Mindannyian felkaptuk a fejünket. Elkezdődött a hajsz a darázs leütésére. Beni füzettel a kezében próbálta leütni, de célt tévesztett, és Anita fejére ütött. A küzdelem folytatódott. A darázs csak keringett a fejünk fölött. Krisztina nagyon megijedt, mert ő allergiás a darázscsípésre. Lívia pedig az asztal alá bújtt félelmében. Végül a nagy hangzavar közepette Zoli észrevette, hogy a darázs leszállt a tolltartójára. Óvatosan felvette a matekkönyvet, és már csapott is. Sikerült agyonütnie. Zoli hős lett.

Ezt a matekórát biztosan sokáig nem fogjuk elfelejteni. A mester hanyagsága miatt egy darázs igen sok galibát okozott.

Tomik Nikola, 4. osztály, Nikola Tesla iskola, Topolya

Fekete Orsolya topolyai tanuló rajza

Életem legszebb élménye

Életem legszebb élménye az volt, amikor megtudtam, hogy a kishúgomat hazahozták a kórházból.

Apukám is velem örült.

Mivel anya a kórházban volt, apával mentünk bevásárolni a szükséges dolgokat. Én készítettem egy listát, és eszerint vásároltunk. Kiságyat is vettünk, s megbeszéltük, hogy együtt rakjuk össze. Ez számunkra nem volt egyszerű feladat, mégis megbirkóztunk vele. Miután kész lett, még egy listát kellett írni, mert egy bulit akartunk rendezni. Apa elment bevásárolni, én meg a meghívókat készítettem el, és feltakarítottam. Mire apa hazajött, a meghívók már készen voltak. Ő széthordta a rokonok között, nekem meg azt a feladatot adta, hogy díszítem fel a szobát. Hozzáfogtam a luftballonok felfúvásához, a kiságy két szélére rózsaszínű lufikat kötöttem. Megszóltal a csengő, a mama lépett be a kapun. Azt a hírt közölte, hogy anyáék még ma hazajönnek. A vendégek lassan érkeztek. Úgy döntöttünk, hogy közösen csináljuk a bulit. Én feldíszítettem a szobát, a többiek sütöttek, főztek. Amikor készen lettünk, eloltottuk a villanyokat, és mindenki elbújt. Hallottuk, hogy anyáék jönnek. Amikor beértek, mindenki előbújt.

Ez volt az én legszebb napon! Később még jókat szórakoztunk. Remélem, hogy ez a buli tetszett a kishúgomnak is.

Ötvös Katica, 7. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

Házi dolgozatom

Anyu és én a nappaliban ültünk, Rita és Csabi a szomszédban tartózkodott. Az ablakon a redőny fel volt húzva, habár kint már sötét volt.

Leültem a fotelba, majd az asztalra egy üres lapot tettem, fel is írtam a címet: Nagyszünetben. Anyu közben tévézett és nevetgált. Gondolkodtam, gondolkodtam, de a lap még mindig fehérén pompázott. Letettem a ceruzám, majd a hajamról kezdtem tudósítani:

– Jé, de megnőtt a nyár óta, és még a színe is szebb!

– Igen, de most fogalmazást írnék, és ne a hajaddal törődj! – felelte anyu.

– Segítesz? – kérdeztem.

– Dehogyl! Ezt neked kell megfogalmaznod, nem nekem. Sok különbség van egy hatodikos és egy felnőtt szókinccse között.

– Hát jól! – beletörődve anyu döntésébe, elkezdtem írni, egymás után sorakoztak a szép szavak. Gyorsan be is fejeztem. Átnéztem a munkám, majd egy kicsit csiszoltam rajta. Átírtam a füzetbe.

– Mit írtál? – kíváncsiskodott anyu.

– A harmadik hosszú és unalmas...

Elolvastam a munkám.

– Na látod, hogy milyen szépen tudsz fogalmazni. Ennél szebben nem is lehetne.

Büszke voltam a szülőm véleményére, hisz ő ért ehhez, ugyanis rengeteg gyönyörű fogalmazást írt diákkorában.

Átolvastam újra az alkotásom, és büszke voltam magamra, hogy segítség nélkül végeztem el a feladatom.

Mester Réka, 3. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Katasztrófa

Ma reggel, mikor beértem a suliba, az óramutató már jócskán elhaladta a fél nyolcat. Rég becsöngették.

Fizika volt az első óránk. Amikor beértem a tanterembe, nagy csönd volt. Épp Tamás felelt... volna. Elnézést kértem, és engedélyt, hogy részt vehessek az órán. (Ha tudtam volna, mi vár rám!) Szép csendben a helyemre vonultam, és „sunnyítottam”. Alig fújtam ki magamat, a tanár így szólt:

– Tamara, állj fel! Felelned kell!

Pedig már kezdtem örülni, hogy a mai napot megúszom. De hát a tanár elkezdett kérdegetni tőlem mindenfélét. Például a képleteket. Kérdezett, de a „felelet” nagy-nagy csönd volt. Ő azonban nem adta fel egykönnyen. Áttért a definíciókra. Mondok egy példát: mi a mozgás? Én pedig, hogy megtörjem a csendet, belefogtam:

– A mozgás az, amikor egy valami a másik valamivel mozog, és ez a nagy mozgás.

Boldog voltam, hogy kikeveredtem a mondat végére, és már kezdtem abban hiszni, hogy a kettes a zsebemben van.

– Bravó, Tamara! Igazán megérdemled az egyest! Megdolgoztál érte! – hangzott.

Megsemmissülten ültem le, és az óra végéig azon gondolkodtam, hogy adom elő otthon ezt az egyest.

Horváth Tamara, 6. osztály, Moša Pijade iskola, Paccsér

RÜGYFAKADÁS

Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra!

– Na végre! – sóhajtottam fel pénteken, mikor megszólalt a hetedik óra végét jelző csengőszó. Alig vártam, hogy otthon elnyúlhassak a televízió előtt.

Otthon még anyukámat is rábeszéltem, hogy a vacsorámat a kedvenc tévéműsorom előtt egyem meg.

– Milyen szép az élet! – szólaltam meg a fürdőszobában a habbal teli kádban.

Másnap a jó alvás után, sehogy sem tudtam magamat rávenni, hogy leüljek az íróasztalom elé, mert lett volna mit tanulni, de olyan jó műsor ment a tévében! Tulajdonképpen megvolt a terv a tanuláshoz: egy kis történelem, biológia, földrajz, közben egy kis zongorázás... Beesteledett, de hát ott van még a vasárnap: egy nap 24 órából áll. Amúgy meg, mit nekem megtanulni néhány oldalt?! Gyerekjáték! Ezt könnyű volt mondani, mégis aznap érdekesebb volt a számtógépezés vagy a tévézés.

– Jesszusom, már besötétedett! – kaptam fel magamat, és rohantam az íróasztalomhoz. Eszeveszetten kapkodtam, és azt is elfelejtettem, amit tudtam!

A szüleim látták kínlódásomat, és a szokásos „En megmondtam...” szöveg után apukám leült mellém tanulni, ami persze jó sokáig tartott. Már nagyon késő volt, mikor ágyba kerültem. Hétfőn az iskolában pedig még fáradtabb voltam.

De minden rosszban lehet jó dolog is, ha megtanulunk valamit, én pedig megtanultam, hogy amit ma megtehetek, ne halaszsam holnapra.

Bálizs Ágnes, 5. osztály
Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Van egy titkom

Ezt a mondatot hallottam mindennap a barátnőmtől. Olyan sejtelmes volt, hogy kíváncsivá tett, miről lehet szó. Meg is kérdeztem.

Furcsa egy titok volt az. Először, amikor meghallgattam, nem is értettem meg. Azt hittem, hogy csak viccel, de később láttam a barátnőm ködös szemében, hogy megbántottam. Megbántottam azért, mert a titkát nem vettem komolyan. Kinevettem. Lelkiismeret-furdalásom volt. Nem tudtam tőle még bocsánatot sem kérni, mivel én nem mondtam el neki soha egy titkomat sem. Gondoltam, ezt most megteszem, és mondom neki az egyik legféltettebb titkomat. Félttem, meg fogom bánni, de erre nem került sor. A titkom mesélése közben a barátnőm nem figyelt rám. Kérdeztem tőle, hogy miért nem érdekli annyira a dolog. Hallgatott. Így ültünk sokáig. Én őt néztem, ő pedig a fehér falat. Zavarban voltam. Aztán a barátnőm elővett egy nagy füzetféleséget az ágya alól. Elég régi lehetett. A borítója barna volt, rózsaszín virágokkal díszítve. Kissé nyugtalanított ez a füzet. Kinyitotta. Rengeteg betű sorakozott benne, s én hirtelen úgy éreztem, nem tudok olvasni. Az oldalak számozva voltak. Ő írta oda a számokat. Ha jól emlékszem, kinyitotta a hatvanhármas oldalon. A kezembe nyomta a füzetjét, és azt mondta: „Nem tudod te, mi is az a titok!” Úgy éreztem, hogy elsüllyedek, mert akkor értettem meg, hogy titkait a füzetben őrizi. Gyönyörű kézírására figyeltem fel. Azon a hatvanhármas oldalon nemcsak szép kézírás volt, hanem egy csodálatos titok is. Nem is titok volt, inkább egy sóhaj. Leírta, mennyire szeretné megismerni az anyukáját. Ez azért is titok, meg sóhajítás egyben, mert én nem tudtam, hogy neki él az anyja. Azt hittem, hogy már rég a fentiekkel van. De felsóhajtván gondolt rá, és írt róla. Könnyes szemmel csuktam be poros füzetét. Erőt gyűjtöttem a bocsánatkéréshez. Ő elmosolyodott. Azt mondta: „Ez egy titok. Nem az, hogy ki tetszik, melyik fiú, vagy ilyesmi! Érted?”

Ezzel befejeztem a titkokon való röhögéseimet. Tudom, mi a titok, most már tudom, melyik az igazi, és melyik a hamis! Értem. Ezután hallgatok, ha titokról lesz szó. A titok nem is titok, ha legalább ketten nem tudnak róla. Én és a füzet bizony megismertük Anna titkát.

Szabó Mónika, 8. osztály
Szent Száva iskola, Nagyikinda

Dumagép

*Van az osztályomban egy dumagép,
Annyit dumál, hogy az nem szép.
A nevét azt nem mondom meg,
Aki mégis rájön, pukkadjon meg!*

*Elárurom azt, hogy ő egy lány,
Kinek nagy megterhelés van a száján.
Az sem bírja már a beszédet,
S meg sem tudja enni az ebédet.*

*Mivel akkor is dumál ő,
Ettől pedig a nyelve nő.
Hogy mennyit fecseg, az jól látszik,
Ötször annyit, mint három másik.*

*Levegőt se vesz, csak beszél,
Szorgosan teszi, soha nem hanyél.
Csak akkor hagyja abba,
Ha ő azt akarja.*

*De mivel ilyen szinte soha sincs,
Ez az alkalom ritkább, mint a kincs.
Ez ihletett így meg engem,
És ezért írtam csipkelődő versem.*

Lakatos Adrián, 8. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Kedves Pajtások!

A sok érdekes történet mellett néhány figyelmeztető fogalmazást is olvashattok ma, amelyeknek írói szomorú tapasztalatok alapján, nyomós okokkal alátámasztva mondják el, miért érdemes rendszeresen tanulni. Két írás erejéig visszatérünk még a nőnap témához, mert annak ellenére, hogy ezek az írások késve érkeztek, különlegességükkel kérnek helyet a mai Rügyfakadásban. Az egyik: a feminista (a nők egyenjogúságáért küzdő mozgalom híve) **Tóth Kata** képzeletbeli kalandja a debreceni kollégiumban Nyilas Misi osztálytársaként. A másik: **Lakatos Adrián** Dumagép című verse, amelyből a férfiak felsőbbrendűségi érzete árad. Felesel egymással a két szerző, de a tréfás, kissé ironikus hangvétel mindkét írásban tompítja az ellentétet.

Két iskolából kaptam a héten jó írásokat, és ezt a következőknek köszönöm:

Ada: Balog V. Ákos, Hodik Rita, Lakatos Adrián (2 írás) és Tóth Kata (2 írás);

Topolya, Csáki Lajos iskola: Benda Tímea, Holovič Helga, Huszta Ferenc, Kovács Némedi Ines, Torda Dorina, Tuví Blanka és Váradí Ibolya.

Tudom, hogy a tavaszi versenyekre való felkészülés időszakát éljük, de remélem, ezek az élmények is előbb-utóbb írásba kíváncsognak majd.

Üdvözlettel

Tomán Mária

Arckép.
Pető
Anita
topolyai
tanuló
rajza

MENŐ FEJEK

Nagy durranások ebben az évben is!

Hollywoodban döntés született: végre pontot tesznek a Terminator-sorozat végére, John Connors azonban sokak számára meglepően viselkedik ebben az epizódban – Harry Potter és társai utolsó előtti évüket kezdik meg Roxfortban – Rambót és Rockyt Sylvester Stallone – a jelek szerint – nyugdíjaztatta...

pankrátorról szól Darren Aronovsky *The Wrestler* című drámája (fődíj Velencében 2008-ban). Martin Scorsese sztárja megint Leonardo DiCaprio. A *Shutter Island* című filmben egy szökött veszélyes gyilkos után nyomoznak. A nyomozás során meglepő dolgok derülnek ki a szigetről és a lakóiról. Angyalok és ördögök, ez a címe Ron Howard alkotásának (Tom Hanks, Ewan McGregor). A film afféle *A Da Vinci-kód* 2-ként reklámozható. Robert Langdon, a híres szimbólumkutató ismét egy rejtélyes gyilkosság nyomait követve egy titkos szervezetre bukkan. Guy Ritchie feltámasztja Sherlock Holmes-t, a mesterdetektívet. Címszereplők: Robert Downey Junior...

Hírt adhatunk néhány fantasy-filmről is. James Wong rendezte a *Dragonballt*. Goku történetét látjuk. A bátor harcos a társaival romlott bűnözők ellen veszi fel a küzdelmet. Megnézhetjük majd az *Éjszaka a múzeumban* című blódlí második eresztését is. Ben Stiller újra akcióban. Sci-fiből és horrorból is látunk majd néhány „minta-példányt”, de ezekről – és még néhány attrakcióról – a bemutatók után adunk majd hírt, azaz részletes beszámolót...

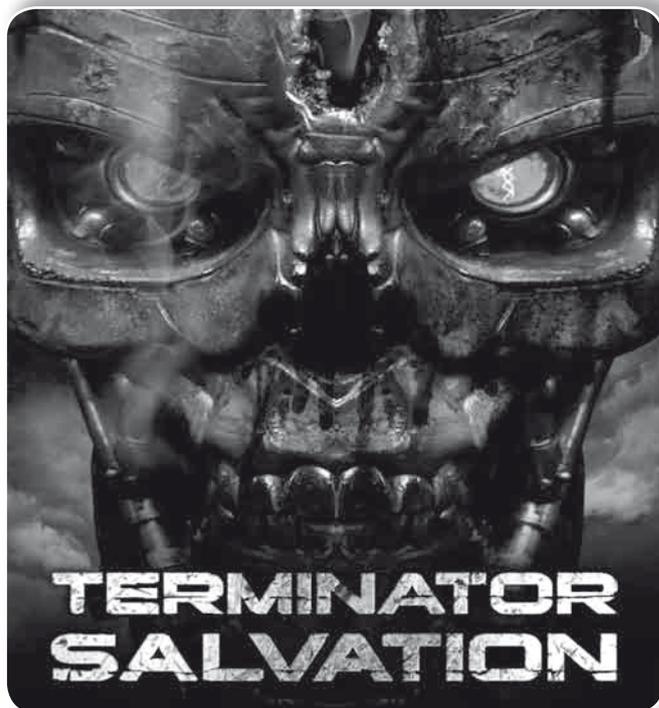
B. Z.

Sok-sok évvel ezelőtt Arnold Schwarzenegger szállt le a Földre, tett jót is, rosszat is, és elindított egy sorozatot, amely most, 2009-ben véget érhet. A *Terminátor 4.* választ ad sok-sok nyitott kérdésre. Feltárul előttünk a Skynet belső működése, és különös dolgok derülnek ki arról, miért támadtak a gépek az emberiségre. De vajon miről is szól az újabb epizód? Miután a Skynet az emberiség nagy részét gátlástalanul elpusztította egy véresen szörnyű nukleáris háborúban, a túlélők egy kis, de mindenre elszánt csoportja megpróbálja a lehetetlent: megakadályozni a gépeket abban, hogy munkájukat befejezzék. John Connor (Christian Bale) vezeti a csoportot, de ellentmondásba kerül ökelme a jövőképpel, s amikor feltűnik a semmiből egy furcsa idegen, Marcus Wright, már semmivel sincs tisztában. Azt sem tudja, hogy ez az idegen a múltból érkezett-e a Földre, vagy a jövőből. A gyártók dinamikus mozi ígérnek, sok-sok akcióval. Nekünk azonban az az érzésünk, hogy évek múltán újra és újra előveszik ezt a sztorit, mert Hollywoodban egy medvéről számtalan bőrt lehet lenyúzni.

A varázslótanonc, Harry Potter és társai még mindig Roxfortban nyomják a padot. Utolsó előtti évüket töltik itt, Voldemort erősebb és erőszakosabb, mint bármikor. A varázslóiskola sem tud már rendesen működni. A jól bejáratott szereplőgárda a régi: Daniel Radcliffe mellett egyre sugárzóbb Emma Watson bimbózó szépsége. David Yates a rendező. Nem titok ma már, hogy a két részben készülő hetedik könyv adaptációjának is ő lesz a direktora. Hogy utoljára-e, majd elvállik.

Vígjátékból, amennyit akarunk. Néhány cím: *The Proposal* (Sandra Bullock mindent megtesz annak érdekében, hogy megkaphassa az amerikai vízumot); *Funny People* (Robert De Niro felkutatja felnőtt gyermekeit); A rózsaszínű párduc visszatér (Steve Martin újabb küldetésének célja: lefűlelni egy műkincsekre szakosodott ügyes tolvajt); *What ever Works* (Woody Allen újra New Yorkban forgat, a téma természetesen a párkapcsolatok).

Clint Eastwood még mindig nem adta fel. A *Grand Torinót* a veterán mester rendezti, magára osztotta a sztárszerepet. Egy beteg

Helyénvaló válasz

– Mit olvasnál legszívesebben, ha magányos hajótörötként egy lakatlan szigetre kerülnél?

– Egy hajóval érkező matróz mellére tevélt feliratot.

Hány óra?

– Jean, hány óra van?

– Sajnos nem tudom, uram, mert az ebédelőben lévő óra megállt.

– Akkor nézze meg a hálószobában!

– Sajnos az sem jár.

– Akkor nézze meg a napórát!

– A napórát, uram? De hiszen teljesen sötét van!

– Mit számít a sötétség? Fogjon egy gyertyát, és menjen ki gyorsan!

Ha nincs, hoz

Kovács átmege Szabóhoz éjjelkor. Bekopog és megkérdezi:

– Mondd, Szabó, van tyúkod?

– Nincs – mondja nagy álmosan Szabó.

Kis idő múlva ismét kopogtatnak. Szabó kitámolyog az ágyból, ajtót nyit. Megint Kovács áll ott.

– Szabó, hoztam tyúkot...

Mozdonyok

– Tudod-e, mit mondott a gőzmozdony az elektromos mozdonyoknak, amikor találkoztak?

– ?

– Mondd, haver, hogy sikerült leszoknod a dohányzásról?

Víziló

Béla és Jenci természetfilmet néznek. Egyszerre Jenci óriási pofont kever le az öccsének.

– Miért ütöttél meg? – kérdezi Béla az arcát tapogatva.

– Azért, mert a múltkor azt mondtad rám, hogy víziló vagyok. Most végre megláttam, milyen a víziló...

Cirkuszban

A szemfényvesztő különböző látványosságokkal szórakoztatja a cirkusz közönségét. Egy néző zsebkését például aranyórává változtatja. Az ember nézegeti egy ideig az órát, majd így szól:

– Adok magának 1000 dinárt, ha nem változtatja vissza bicskává...

Abszolút kezdő

Egy hölgy aranyhalat vásárol.

– Mivel kell etetni? – érdeklődik.

– Hangyatojással – feleli a kereskedő.

– Lágyan vagy keményen? – hangzik a hölgy újabb kérdése.

Az úrhajósjelölt

– Gyurka, meg vagyok győződve, hogy Viliből úrhajós lesz – mondja Jancsi a barátjának.

– Valóban? És miből gondolod? – kérdezi Gyurka.

– Nem vetted észre, hogy órák alatt a gondolatai a felhőkben járnak, amikor meg felszólítják, úgy néz, mintha a Marsról pottyant volna le.

Foci

– Baj van – panaszkodik a focista a barátjának. – Voltam az orvosnál, és azt tanácsolta, hagyjam abba a labdarúgást.

– Tán csak nincs valami baj a szíveddel? – kérdezi ijedten a barát.

– Á, dehogy! Csak vasárnap kinn volt a mérkőzésen...

Elégedetlenség

Az aranyásó bosszúsán szól a társához:

– Azt mondták, hogy itt a közelben remek aranylelőhely van.

– Na és?

– Hetek óta ászok. Arany sehol, csak egyik gyémánt a másik után...

Mindenki tudja

Kovács bemegy a boltba egy nagy börrönddel a kezében, és gyufát vesz.

– Utazik? – kérdezi az elárúsító.

– Milyen világ ez? – csodálkozik Kovács.

– Belépsz a boltba egy doboz gyufaért, és az egész város tudja, hogy utazol.

Még rosszabb

A butikos meséli a barátjának:

– Szörnyű helyzetben vagyok. Hétfőn egy nadrágot adtam el, kedden nem adtam el semmit, szerdán viszont rosszabb volt, mint kedden...

– Hogyhogy rosszabb, ha kedden nem adtál el semmit?

– Szerdán visszahozták a hétfőn eladott nadrágot...

– De hát miért nem vagy hajlandó játszani Pistikével?

– Tanuld meg, fiam, gyakorlat teszi a mestert!

Fizika

Az osztály ellenőrzőt írt fizikából. A következő órán együtt oldják meg a feladatokat. Pisti van a táblánál. Izzadtan számol, majd odaírja a végeredményt.

– Pisti – mondja a tanár. – A városból B városig 7 óra alatt ér oda a vonat, nem pedig 4 óra alatt, mint ahogy te számoltad.

– Szörnyű! – csapja össze a kezét a fiú. – Ilyen sokat késnek a vonatok?

Diéta

– Már egy hete fáj a gyomrom – panaszkodik a kardnyelő a barátjának.

– Szerintem diétáznod kellene – tanácsolja a barát.

– Hogyan?

– Egy ideig nyelj zsillettpengéket...

Rajzóra után

– Anyu, a tanító néni nem ismeri az állatokat – újságolja Pisti az iskolából hazaérve.

– Miből gondolod, fiacskám.

– Ma lovakat rajzoltunk, és a tanító néni, amikor belepillantott a füzetembe, megkérdezte: Mi ez?

Tükrök

Két tükör beszélget.

– Látsz valami különösöt rajtam? – kérdezi az egyik.

– Semmit. És te rajtam?

– Én sem.

– Akkor igazán nem értem, mit bámulnak rajtunk néha órák hosszát a lányok...

Edzés után

A kemény edzés után így elégedetlenkedik az ökölvívó edzője:

– Mi van veled? Ökölvívó-világbajnok szeretnél lenni vagy a Nobel-békedíjra fáj a fogad?

Sajnos lehetetlen

– Elveszel feleségül, ha megnövök? – kérdezi Piri óvodás társát.

– Ez sajnos lehetetlen – válaszolja Robi. – Nálunk mindenki a családon belül házassodott. A nagypapa a nagymamát, apu anyut vette feleségül. Én is majd a feleségemet veszem el...

Új munkahely

– Hallom, hogy új munkahelyed van.

– Igen, hasbeszélő lettem.

– Valamelyik cirkuszban?

– Dehogy! A papagájboltban...

Nem éppen értette meg

Kovács a társaságnak a nyári élményeiről mesél:

– Madridban – mondja – egy étteremben marhaszeletet kívántam pirított gombával. Igen ám, de nem tudok spanyolul egy árva mukkot sem. Ezért elővettem egy papírt, rárajzoltam egy bikát és egy gombát, aztán megmutattam a pincérnek.

– És megértette a kívánságodat?

– Nem éppen, mert hozott egy napernyőt és egy bikaviadalra szóló belépőjegyet.

Csak semmi kapkodás

Házasságkötés után így szól a csigaférj a feleségéhez:

– Édesem, tíz éven belül elmegyünk az Adriára.

– Remek – feleli lelkesen a csigáné. – Holnap elkezdek csomagolni, s aztán indulhatunk...

Magyarórán

A tanárnő felolvass egy mondatot: „A gyerekek szívesen járnak iskolába.” Utána megkérdezi:

– Mi a mondatban a „szívesen” szó?

Pisti feláll:

– Túlzás, tanárnő kérem...

Értékes ajándék

– Ez a trombita a legértékesebb ajándék, amit valaha is kaptam – magyarázza Rudi.

– Ennyire szereted a zenét? – kérdezi csodálkozva a barátja.

– Na nem, de a nagymama mindig ad 100 dinárt, hogy hagyjam abba a trombitálást...

És a párja?

Palkó földrajzot tanul. Európa országait sorolja. Óvodás kishúga ott lábatlankodik körülötte. Palkó, hogy egy kicsit lekösse a kislány figyelmét, magyarázni kezd neki:

– Nézd csak, hugi, ez itt Olaszország. Olyan, mint egy csizma.

Mire a kislány:

– De hol van a párja?

– Csak tudnám, mitől fáj folyton a fejem!

– Kellene egy búfelejtő, egyest kaptam matekból!

Czakó Gábor

A XXI. század költői

Kedves Petőfi Sanyi, kerek százhatvanegy éve azt tetszettél megállapítani, hogy

*Pusztában bujdosunk, mint hajdan
Népével Mózes bujdosott,
S követte, melyet isten küldte
Vezérül: a lángoszlopot.
Ujabb időkben isten ilyen
Lángoszlopoknak rendelé
A költőket, hogy ők vezessék
A népet Kánaán felé.*

Előre hát mind, aki költő – ne nevettesél, Sanyi öcsém! Éppoly komikusnak tetszel lenni, mint Prométheusz barát a tűzlopásával. Mi már a posztmodernben diszkózunk: nem Isten és nem a művészet, hanem a tudomány és a sajtó oszlatja el a lelkek homályát, amúgy pedig egyszerűen fölkapcsoljuk a villanyt. Manapság – meg ne orrolj az őszinte szóért – se nép, se lángoszlop, sőt Petőfi költő se nincsen. Nyisd ki a legújabb szakmunkát, a Magyar Irodalom Történeteit, abban P. S.-tárgyban csak egy porhadt életrajzi váz olvasható, műveinek húsa nélkül. Ki tetszettél punnyadni a megreformált magyar irodalomtudomány látköréből, megérdemelted, mert az új korszak álláspontja szerint csúf megélhetési költő valál. No, az oktatásban sincs helye a költeményeidnek, hiszen az említett háromkötetes reformszakíratot egyenest a jövő tanárok tudós tanítóit írták-szerkesztették. Nem kétséges, hogy a tanárjelölteket ugyanúgy levizsgáztatják majd belőle – hiányodból! –, mint a dialektikus materializmusból. Vigasztalódj – ha ez neked orvosság –, mert a te sorsodra jutottak mindazok a szakértésaid, akik komolyan vették föntebbi költeményed intelmeit, s népük-hazájuk, mi több, az emberiség gondjait is nyakukba vették, s netán bele is szőtték műveikbe. Nemcsak ők „hulltanak” ki a szakma rostáján, hanem a Pilinszky-féle metafizikai ihletésű kartársaid is, mert Isten megtapasztalása és az idevágó élmények művészi hírlélese ezentúl tilos. Süllyesztőbe kerültek továbbá azok a huncut versész szakik, akiknek örökké a babájukon járt az eszük meg a tolluk. Az égi és földi szerelem idejétmúlt, viszont a káromlás és pornó haladó. Hogy ezeket Isten ihleti-e, Erősz vagy valaki más, most ne firtassuk.

Ha beleolvasol a Magyar Irodalom Történeteibe, öcsém, megtudhatod, hogy az író művével együtt piaci tényező lett. Piac istennő – a sajtószabadság nemtőjének mostohaanyja – pedig azokat vonja szilikontól dús kebelére, akik szerint már megállhatunk, mert itten / Az ígéretnek földje van. Maga a csudaszép világelfogyasztói társadalom. A milliók ugyan nap hevében, éhen-szomjan / Kétségbeesve tengenek. Mi több, kihalni készülnek, a Föld rájuk roskadni, a légkör fölfornni, de a sorsproblémákról csítt! Ne zavarjuk a dance macabre-ot! Isten-nőnkél kizárólag azok a kollégáid kebelképesek, akik könnyelműen fognak a húrok pengetéséhez, s még csak nem is a saját fájdalmukat-örömeiket dalolják, hanem azt, ami az ő, mármint a szent Piac kéjné erogén zónáit ingerli. És e tájakat a tudomány jelöli ki. Vedd eszedbe, Sanyi, hogy ezután az irodalomítészek nem az írók-költők műveit búvárolják. Ez reakciós dolog. A posztmodern irodalomtudomány tárgymentessé vált, akár dicső elődje; balkézi, de vér szerinti atyja, a tudományos szocializmus. A szakalkalmazottak földadata a műterméstől független ideológiasablonok koholása. A műzsák csókos szeretői firkálhatnak, amit akarnak, a művészetipari fegyőrök addig „nem látnak” sem verset, sem regényt, sőt képet és oratóriumot sem, amíg elméletet nem ismernek róla. Homlokpuszit tőlük kell kérni. Ha az elmélet illik az ő ideológi-

Kedves Olvasó Tanulók!

Epébe mártott tollal szólnak – Pefőti Sándor A XIX. század költői című versére reflektálva – Czakó Gábor, illetve Vitéz György a jelen irodalmi közéletéről. Mindketten a költészet szféráinak elanyagiasodását, a költészet áruvá válását, az értékes irodalmi vállalkozások helyetti kultúrszemét eluralkodását kifogásolják. Nem biztos, hogy maradéktalanul egyet kell értenünk velük. Én például nem tartom olyannyira sekélyes vállalkozásnak legújabb irodalomtörténeti összefoglalásunkat, a Magyar Irodalom Történeteit (2007), ugyanakkor tény és való, hogy a Petőfi-életmű tárgyalása benne kissé felületesnek tűnhet, noha azt is el kell mondani, hogy a másik véglet, az opuszról szóló kultikus beszéd és ideológiai kisajátítás is épp ennyire káros jelenség. A legjobb az lenne, ha mindig, mindenkor az objektivitás mércéi formáznák az irodalomról szóló beszédet.

Olvasátok el ezeket a szövegeket! Hasonlítsátok össze az irodalmi-költészeti állásfoglalásokat! Miként beszél Petőfi a költészet lényegéről, s milyen jelenségekről beszélnek a XXI. század költői/írói?

Az évfordulókra nem okvetlenül a kizárólagos ünnepélyesség nyelvén lehet emlékezni.

Bence Erika

ájuk sablonjába, akkor a mintájára kisütött mű is az ítésk tekintete elé somfordálhat. Ha megkapja a járlatlevelet, akkor mehet a tankönyvbe, a világpiacra. Oda bizony! Lásd be, hogy ez mily hatalmas előrelépés a szocialista realizmushoz képest! A szocreál hivatalos bélyegzője – lásd még: szennyfolt, a Vadállat jele – legföljebb a KGST-be eresztette be a törekvőket.

Az ily módon szabványosított-engedélyezett – ISO! – mű alakú nyomtatványok ezek után szabadon profitorientálódhatnak az irodalmi export-importban. Természetesen a sznobok jól megvásárolják, és éppen annyira olvassák őket, mint a villamosított fogkeféjüket. Hivatali idejükön kívül persze a tudós bírálók sem gyönyörködnek mennybemenesztetteikben. Bolondok volnának, hisz pajkostársaik, az egészségügyi, gazdasági, oktatási és egyéb reformerek sem önmagukat és családjukat próbálják ki ötleteiket.

Petőfi Sándor

A XIX. század költői

Ujabb időkben isten ilyen
Lángoszlopoknak rendelé
A költöket, hogy ők vezessék
A népet Kánaán felé.
Előre hát mind, aki költő,
A néppel tűzön-vízen át!
Átok reá, ki elhajtja
Kezéből a nép zászlaját,
Átok reá, ki gyávaságból
Vagy lomhaságból elmarad,
Hogy, míg a nép küzd, fárad, izzad,
Pihenjen ő árnyék alatt!
Vannak hamis próféták, akik
Azt hirdetik nagy gonosan,
Hogy már megállhatunk, mert itten
Az ígéretnak földje van.
Hazugság, szemtelen hazugság,
Mit milliók cáfolnak meg,
Kik nap hevében, éhen-szomjan,

Kétségbeesve tengenek.
Ha majd a bőség kosarából
Mindenki egyaránt vehet,
Ha majd a jognak asztalánál
Mind egyaránt foglal helyet,
Ha majd a szellem napvilága
Ragyog minden ház ablakán:
Akkor mondhatjuk, hogy megálljunk,
Mert itt van már a Kánaán!
És addig? addig nincs megnyugvás,
Addig folyvást küszködni kell. –
Talán az élet, munkáinkért,
Nem fog fizetni semmivel,
De a halál majd szemeinket
Szelíd, lágy csókkal zárja be,
S virágkötéssel, selyempárnán
Bocsát le a föld mélyibe.

Ne fogjon senki könnyelműen
A húrok pengetéséhez!
Nagy munkát vállal az magára,
Ki most kezébe lantot vesz.
Ha nem tudsz mást, mint eldalolni
Saját fájdalomad s örömed:
Nincs rád szüksége a világnak,
S azért a szent fát félretedd.
Pusztában bujdosunk, mint hajdan
Népével Mózes bujdosott,
S követte, melyet isten küldte
Vezérül, a lángoszlopot.

Vitéz György

A XXI. század költői

Beszárguldották Európa hatsávos országútjait,
már csak Ázsia marad, ismeretlen romok,
kápolnák, mecsetek érdeklik őket.
Meg amit a legújabb ásatások
hoznak felszínre Mezopotámiában, Izraelben
(ahol az állítólagos Isten sírja reszket),
nem szólva arról, amit az útépitők találtak
a patak mentén: aranydíszes avar sír.
Miért sír az avar? (gondoltam már gimnazista koromban)

Továbbhajtanak: a francia, spanyol, török Riviéra
utánuk füttyent. Görög szigeteket kerülget a hajó:
Rhodosz, Leszbosz, de: szörnyű véget ért Szantorini,
a látatakaró alatt Minoa, Atlantisz
(B atlantiszi király volt, s mi alattvalói).
Őszülő hölgyek, kopaszodó urak

csillámló homokon elterülnek,
s esténként tengeri herkenyűt (amit azelőtt utált
a venger szárazföldi nép) fogyasztanak tengerparti trattoriákban,
s hozzá tüzes helyi borokat hörpintenek.

A nyár végén lehúzzák a redőnyt,
a konferenciák ideje érkezik el,
pódiumon a költők, szavalnak, poszturálnak,
s társaikat érthetetlen tanulmányokkal tisztelik meg.

A legkopaszabb úr beszéde végén
hangsúlyozza, sosem volt Kánaán.
Homokba fulladnak a vízszintes felé hajló lángoszlopok,
s a harmadik pohár után
már sejtem, miért sír az avar.

KOMPUTER

Komputerizált országterkép

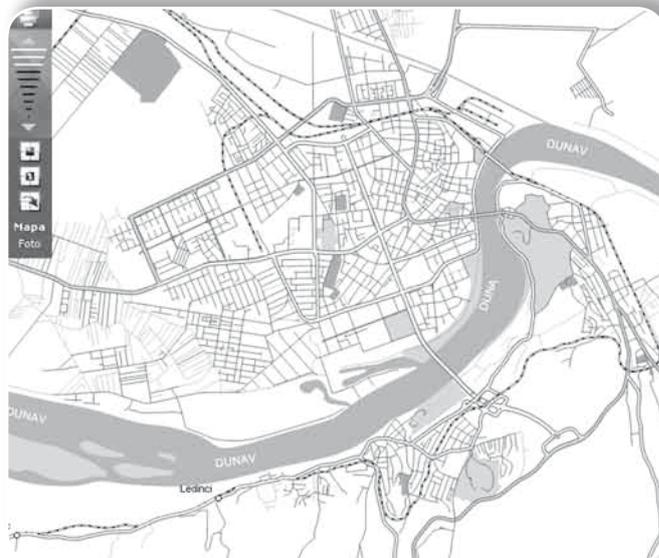
Régen elmúlt az idő, amikor otthon úgy tervezgettük utazásunkat, hogy szétterítettük a lepedőnyi térképeket a szoba közepén, fölé hajoltunk és megpróbáltuk megállapítani, Újvidékről Budvára utazva merre jobb menni: a Ruma–Šabac–Valjevo–Požega–Kolašin–Podgorica útvonalon, vagy pedig inkább Belgrád–Užice–Požega felé, esetleg Niš felé induljunk az autópályán, és onnan Kragujevac–Kraljevo–Novi Pazar–Berane (ex Ivangrad)–Andrijevic–Kolašin–Podgorica útvonalon közelítsük meg a montenegrói tengerpartot.

Nos, ma már (általában) másképp csináljuk. Keresünk az interneten egy útvonaltervező weboldalt (szép hazánk esetében kiváló a <http://www.planplus.rs/>) és ott hasonlítjuk össze a lehetőségeket, vagy, ami még jobb, egy (nem egész 800 dinárért + postaköltség) megvásárolt, ám sokkal komplettebb változatot használunk. És ide akarunk most éppen kilyukadni: nemrég megjelent a tíz éve fejlesztett Plan Plus legújabb változata, mely – jelképesen – a Plan Plus 10 nevet kapta.

Csupán az utóbbi két évben mintegy 50 000 kilométert tettek meg a fejlesztő cég munkatársai az út- és utcahálózat pontos föltérképezésének céljával. Ennek köszönhetően a Plan Plus 10 minden eddigi térképprogramnál pontosabb és részletesebb, többek között „beépítve” megtalálhatunk benne mintegy 12 000 középületet (kórház, posta, színház, ismertebb cégek, de a sarki önkiszolgálókat és a nagy bevásárlóközpontokat vagy a legkisebb benzinkutakat is). Először jelenik meg egy DVD-n Szerbia, valamint Montenegró elektronikus térképe 400 város részletes, utcaszintig lebontott térképével. Ezt kiegészítendő a cég további bővítéseket tesz elérhetővé az interneten, melyek a programot bővítve az ország minden nagyobb településének részletes térképét mutatják meg a felhasználóknak, szintén utcaszintre bontva.

A program teljesen új arculatot kapott, a keresőfunkció és a legrövidebb utat mutató funkció mindenkor látható és működése jelentősen meggyorsult. A főmenü kiegészült egy segédmenüvel, mely mindenkor a térkép alatt látható. A legújabb változatban frissítették a belgrádi városi közlekedés vonalait, valamint megjelentek az újvidéki buszvonalak is. Külön-külön vagy kombinálva kereshetők városok és régiók (körzetek) Szerbiában, de Montenegróban is, ezenkívül saját objektumokat, körzeteket (pl. iparterületeket, lakózonákat stb.) jelölhetünk be, és természetesen (az ismét bevezetett közvetlen távmérés mellett) lehetséges két kiválasztott pont között az útvonaltervezés is.

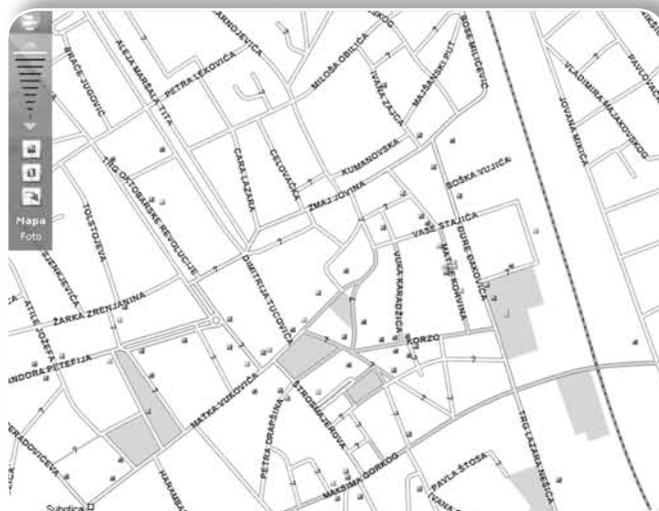
E remek (és igen kedvező árú) program használatához csupán egy közepesen modern számítógép kell legalább 1 GHz-es processzorral,

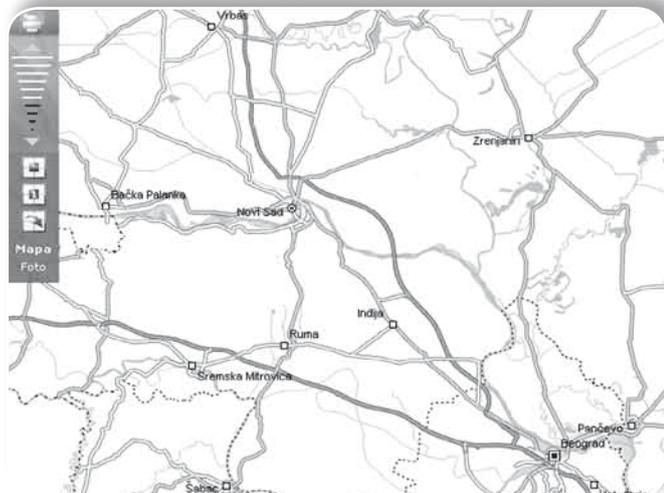
Újvidék környéke

Belgrád belvárosa

Szabadka belvárosa

Újvidék-Belgrád

512 MB RAM-mal, 600 MB szabad lemezterülettel, DVD-olvasóval, 16 bites, 1024x768 pixeles (vagy jobb) felbontású grafikus kártyával, ill. képernyővel. Vagyis: nem kell hozzá csúcsgép, az itt felsorolt konfiguráció 3-4 évvel ezelőtti számítógép divatosnak.

Még egy kedvező hír: aki annak idején megvásárolta a régebbi (Plan Plus 2006) verziót, most fél áron (349 + 119 Din postaköltség) adják az újat! Mindenkinek ajánlani tudjuk, noha az internetes verzió sem rossz!

HOROSZKÓP

KOS

Egyszerre több jó lehetőség is körvonalazódik. Mindez természetesen fellianyoz téged. A mostani helyzetben a legmegfelelőbb taktika, ha vágyaidat megpróbálsz a reális keretek közé szorítani. Akkor nem ér csalódás, ha pontosan tudod, mit és hogyan akarsz megvalósítani.

BIKA

Hajlamos leszel elhamarkodott döntésekre, indulataid könnyen elragadnak. A harag, tudod jól, rossz tanácsadó. Vigyázz, nehogy a fejedhez vágják, hogy máskor jól gondold meg, mit mondasz vagy mit teszel. Alapjában véve ok nélkül izgatod magad.

IKREK

Egyre jobban foglalkoztat a jövő, mint a jelen. Valószínűleg ez így helyes, de azért nem ártana, ha a közös családi programokból is jócskán kivennéd a részed. Ha eddig nem volt szimpátiád, ez az állapot véget ér, esetleg nem is alapítanul egy új, boldog szerelemben is reménykedhetsz.

RÁK

Hasznos tapasztalatokat gyűjthetsz. Rá kell jönnöd, hogy minden rosszban van valami jó. Szinte napról napra megtörténik, hogy éppen annak örülsz a leginkább, amitől korábban a legjobban tartottál. Éppen ezért nyugodtan vágj bele a dolgok közepébe ahelyett, hogy aggodalmaskodva megpróbálsz kikerülni a lehetséges akadályokat.

OROSZLÁN

A héten a kellemes meglepetések mellett előfordulhat egy kínos helyzet is. Próbáld meg úgy viselkedni, mintha nem is veled történt volna meg. Kerüld a felelőtlen kalandokat, és ne adj okot senkinek a féltékenységre! De még inkább fontos, hogy ne légy féltékeny minden ok nélkül. Hiszen, ha jobban belegondolsz, mindenki magából indul ki.

SZŰZ

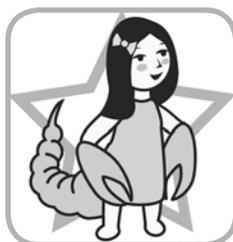
Most, hogy sikerült megszabadulnod a problémádtól, meg is érdemled, hogy az élet napos oldalát járd. Az elkövetkező néhány hét alatt is szükséged lesz arra a fizikai és lelki erőtartalékra, amit most könnyen összegyűjthetsz.

MÉRLEG

Egyre inkább az az érzésed, hogy mások döntenek helyetted. Kénytelen vagy alkalmazkodni akkor is, ha ehhez éppen semmi kedved sincs. Mivel nagyon jó diplomata vagy, biztosan könnyen találsz megoldást erre a problémára, csak akarnod kell. Persze nem fölfortyanásokkal, ellenkezéssel, hanem belátással és megértéssel.

SKORPIÓ

A héten nagy lendülettel vágsz a tanulásba és azt is elhatározod, hogy a szerelmi életedben rendet teremtessz. Lehetőleg ne azzal kezd, hogy nekirontasz másoknak, próbáld meg szövetségeseket gyűjteni magad köré. Meglátod, az sokkal hatásosabb taktika.

NYILAS

Időnként úgy érzed, hogy elég szorult helyzetben vagy, és jól jönne egy kis támogatás, csak most nem igazán rokonszenves számodra, aki szövetséget ajánl. Máskor vissza is utasítanád, most azonban kénytelen vagy elfogadni a segítséget. Az ilyen esélyt ki kell használni még akkor is, ha néhányan megpróbálnak erről lebeszélni.

BAK

Te azok közé tartozol, akik nem húzzák ki magukat a kötelezettségek alól. Azal vigasztalódhatsz, hogy fáradozásaidért megbecsülés jár. Ezen a héten érhetnek kellemetlen meglepetések, de sokkal fontosabb, hogy jó hangulatban kezdj hozzá a dolgokhoz. Emellett a szerencse kegyeltjének is érezheted magad.

VÍZÖNTŐ

Jó volna, ha nem kergetnél hamis illúziókat. Könnyen elveszíthetsz egy, már tulajdonképpen megnyert játszmát. A szerelemben és a suliban is olyan problémáktól félsz, amik nem is annyira súlyosak, mint hiszed. Kivételesen örülsz a látogatóknak.

HALAK

Hihetetlen, mennyi feladatot vállaltál magadra. Szinte elképzelhetetlen, hogy mindennel végzel is időben. Nyugodj meg, hiszen ha nem létezne az a bizonyos utolsó pillanat, akkor soha semmi nem készülne el. Szervezd meg jól a teendőidet, és meglátod minden sikerül.

Ne segítsünk a zsebeseknek!

Az alábbi szöveget nem ártana, ha elolvasatnád anyuval is, hiszen ő is áldozata lehet egy ügyes zsebtolvajnak.

A tolvajok jó megfigyelők, azonnal kiszúrnak, ha valaki nem törődik a táskájával. Ezért tömegben fontos néha-néha körbenézni, rápillantani a táskára. Ezt látva a tolvaj talán könnyebb préda után néz.

A válltáskát legjobb a testhez fogni, esetleg hónunk alá szorítani, ha tömegben próbálunk előrehaladni, akkor pedig a mellünkhöz szorítani. Ha valaki hirtelen előttünk terem, először ragadjuk meg a

táskánkat. A tolvajok ugyanis legtöbbször párban „dolgoznak”. Amikor az elénk álló miatt megtorpanunk, a hátul jövő belénk ütközik, és a figyelmet elterelve a táskába nyúl.

A zsebtolvajok elkerülik azt a személyt, akinek az egyik keze szabad, amivel megragadhatja a „zsebes” karját.

A legbiztonságosabb táskák a következők: körülményesen nyithatók, például cipzárjuk is és csatjuk is van, belső zsebei is zárhatóak, valamint az erősített csattal rendelkező övtáskák.

A kert boldogság

Az ember nem élhet növény nélkül. A bibliai monda szerint: „Azután mondta Isten: Hajts on a föld gyenge fűvet, maghozó fűvet, gyümölcsfát, amely gyümölcsöt hozzon az ő neme szerint, amelyben legyen magva e földön... És ültete az Úristen egy kertet édenben, napkelet felől, és abba helyezteté az embert, aki formálva van. És nevelte az Úristen a földből mindenféle fát, tekintetre kedvest és eledelre jót, az élet fáját is a kertnek közepette, és a jó és gonosz tudásának fáját...” És az emberek szerették kertjeiket, melyek az édenre emlékeztették őket, és szerették a virágokat, melyek bennük nőttek, minden időben és minden országban.

Az egyiptomiak kék lótuszvirágot csavartak száránál fogva karjukra, mikor isteneiknek virágot vittek áldozatul. A buddhisták virágot helyeznek Buddha képe alá. Az aztékok virággal díszítették templomaikat, amelyekben élő áldozataik testéből kitépték a szívet. A kínaiak virággal borították oltáraikat. A világ

minden templomában virágok díszlenek. A kertet jelentő perzsa szó, amelyből a mi „paradicsom” szavunk származik, Xenophon közvetítésével került Görögországba. A „paradicsom” és a „kert” tehát ugyanazt jelenti. A „paradicsom” nem szerelem, vagy az ifjú öröme, nem a tánc vagy a kanyargó folyó szelidelte hegy-völgyes táj színönimája. Semmi mást nem jelent, csak ezt: kert. A Korán szerint is a túlvilág boldogsága nem más, mint egy elragadóan szép kertben üldögelni.

A kínaiak azt mondják: „Ha egy óra hosszágig akarsz boldog lenni, idd le magad. Ha három napig akarsz boldog lenni, végy magadhoz egy asszonyt. Ha három hónapig akarsz boldog lenni, vágj le egy disznót, és lakmározz belőle három hónapig. Ha egy életen át akarsz boldog lenni, légy kertész!”

„Boldog az, akinek keze tele van virággal” – állítják Japánban.

(Géniusz)

Gasztronómiai történelem

Az első írásos sajtreceptkönyv Angliából származik, 1390-ben jelent meg II. Richárd főszakácsának műveként.

A 14–15. században Nyugat-Európában rengeteg húst, főleg szárnyast fogyasztottak. A francia királyi udvar napi szükséglete 900 tyúk, 350 galamb és 100 különféle apró madár volt.

A kávéivás, török szokásként az 1500-as években jelent meg tájainkon.

Dagasztógépet először ugyancsak Bécsben használtak, 1787-ben.

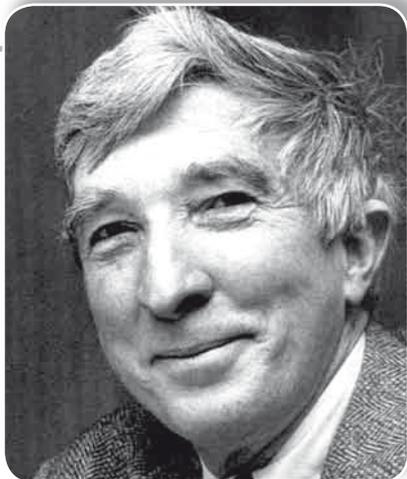
A zsemlemorzsa forgatott hússzeletet, a nálunk rántott húsként ismert bécsi szeletet 1800 körül kezdték készíteni Bécsben.

A pirospaprika ételkészítésre történő felhasználását először egy Kassán, 1826-ban megjelent szakácskönyvben említik.

A ketchupot 1830-ban gyógyszerként szabadalmaztatták az Amerikai Egyesült Államokban.

A francia konyha receptjeit először idősebb Alexander Dumas írta le 1869-ben A konyha szótára című, 1200 oldalas munkájában.

Dobos C. József Szakácsmester 1884-ben hozta először forgalomba a „dobostortát”, ugyancsak ő készített Magyarországon elsőként tartósított élelmiszereket, így spárgát, cukorborstót, szarvasgombát, libamájat, ecetet.

John Updike 1932. március 18-án született a pennsylvaniai Readingben. Édesapja középiskolai tanárként dolgozott, édesanyja örömmel forgatta a tollat, ő bátorította fiát az írásra. A kis Updike előszeretettel bújt a könyveket, kedvencei közé tartozott Ellery Queen, Agatha Christie és P. G. Wodehouse.

Első írásai a középiskolai lapban jelentek meg. Ösztöndíjjal, summa cum laude végzett a Harvard Egyetemen, s közben is folyamatosan jelentek meg humoros novellái. 1954-től kezdve rendszeresen publikál a The New Yorker folyóiratban és a The New York Review of Booksnak is szállított anyagokat. Első könyve, egy verseskötet 1958-ban jelent meg, a közönség lelkesedéssel fogadta.

Nyúlcipőben

1960 és 2000 között alkotott hatalmas családrégény folyama, a Nyúl-sorozat (Nyúlcipő – 1960, Nyúlketrec – 1972, Nyúl-háj – 1981, Nyúl szív – 1990) nagy ívű fejlődésrégény – jegyzi meg az Európa Könyvkiadó portálja: a főhősé, Harry („Nyúl”) Angstromé éppúgy, mint a hétköznapok Amerikájáé. A legkiválóbb irodalom, s egyben részletes irodalmi bedekker az Egyesült Államok fél évszázadához, az ötvenes évektől a Reagan-korszakig. A négy köteten felül Updike egy 182 oldalas novellát is szentelt hősének, 2001-ben pedig újabb kötet jelent meg: a Nyúl fark és más történetek címet viselő folytatás a negyedik kötetben sírba küldött Nyúlról, azaz Harry Angstromról szól, akinek emlékét ezúttal törvénytelen leánya támasztja fel.

Az 1962-es A kentaur egy amerikai kisvárosban játszódik, és főhősének történetével egy huszadik századi Kheirón sorsát mutatja be. Updike 1970-ben indította útra Bech-sorozatát, a Bech könyve című regényével. Az önéletrajzi ihletésű darabokban az író helyzetéről ad képet. 1984-ben jött ki a három évvel később George Miller rendezésében, Jack Nichol-

son főszereplésével vászonra is átültetett Az eastwicki boszorkányok, amelyhez folytatást is írt Updike. A 2008-as The Widows of Eastwick az író utolsó munkája. A mára vén öregasszonyokká lett eastwicki boszorkányok hétköznapjait ábrázolja, a kritika szerint rendkívül unalmasan.

Updike félszázados írói pályafutása során több mint ötven könyve jelent meg, művei rendszeresen felkerültek a bestsellerlistákra. Számos irodalmi műfajban – novellistaként, regényíróként, költőként és esszéistaként is – maradandót alkotott.

Szinte minden irodalmi díjat megkapott: Pulitzer-díjjal tüntették ki a Nyúl-sorozat két regényéért és kétszer kapta meg az egyik legrangosabb amerikai irodalmi elismerést, a National Book Awardsot. Updike egyéni stílusa, rugalmassága és a másfajta irodalmi irányzatokra való nyitottsága a 20. századi modern amerikai irodalom egyik legjelentősebb elbeszélőjévé tette. Magyarul regényei olyan fordítók tolmácsolásában olvashatók, mint Göncz Árpád, Réz Ádám, Ungvári Tamás.

2009. január 27-én, hetvenhat éves korában tüdőrákban hunyt el.

A magyar történeti festészet jelentős képviselője. Ő készítette a budapesti Nemzeti Múzeum lépcsőházának falfestményeit, az Operaház falfestményeinek zömét, köztük a főlépcső tükörmennyezetén látható kilenc téglalap alakú festményt is. Nem bizonyítható, de erősen feltételezhető, hogy egykor még Kossuth Lajos is felkérte egy bélyegterv készítésére a művészt, aki később a Magyar Nemzeti Galéria képtárának őre, majd rövid ideig az Országos Képtár igazgatója is volt.

Óbocsén született 1828-ban, itt nevét a Than Fivérek Értelmiségi Kör őrzi. Előbb jogi tanulmányokat folytatott Pesten, de közben már szorgosan járt Barabás Miklós-hoz, akitől festeni tanult. A szabadságharc alatt Görgey mellett volt hadifestő, majd festészeti tanulmányait 1851-től a bécsi képzőművészeti akadémián Karl Rahlnál folytatta. 1833-ban készítette el egyik legismertebb képét, a Nyáry és Pekry elfogatása címűt. 1855-ben Párizsban tanult (akkorra tehető A mohácsi csata című, valamint a Pázmány Péter tollba mondja műveit címet viselő munkája), majd amikor hazatért, a festészet csaknem minden ágát sikerrel művelte. 1857-től három

Than Mór

évet töltött Rómában (ott az Imre király elfogja pártútó öccsét című munkáját készítette), majd amikor 1860-ban hazatért, Pesten telepedett le.

Úgy tartják, hogy ő tudta festészetünkben felvirágoztatni a monumentális faldekorációt és annak gazdag tárgykörét. 1864-től Lotz Károly mellett dolgozott a pesti Vigadó falképein, ekkor vált az egyik legelismertebb freskőfestővé. Fata Morgana c. képe 1867-ben sikert aratott a párizsi Salonban, 1873-ban pedig első díjat nyert a történeti festménypályázaton.

Monumentális falképek és önálló történeti festmények (Mohácsi csata) mellett arcképeket, életképeket (Újoncozás az 1848 előtti időkből), illetve mitológiai és bibliai témájú kompozíciókat is festett. Az 1848–1849-es szabadságharc fontos eseményeit, csatáit például a Görgei serege mellett szerzett személyes tapasztalatai alapján örökítette meg egy vízfestmény sorozaton, valamint az Operaház aranykazzettás tükörmennyezetén is az ő kilenc téglalap alakú festménye

látható, melyek a Zene ébredését és diadalát ábrázolják.

Az 1870-es években Lotz Károllyal együtt ő bízták meg a Nemzeti Múzeum lépcsőházának falait díszítő sorozat elkészítésével. Than feladata volt a kereszténység felvételétől a kiegyezésig terjedő korszak eseményeinek ábrázolása. Nagy lélegzetű, de hűvös és kissé száraz hangulatú alkotásai nem találtak olyan kedvező visszhanggal, mint vonzóbb festői előadású társának, Lotz Károlynak az alkotásai, kinek monumentális falképfestészete játékosabbnak, könnyedebbnak bizonyult, így Than Mór némiképp háttérbe is szorult. A mellőzéstől elkeseredve 1885-ben Olaszországba költözött, ahonnan 1890-ben tér vissza, hogy átvegye a Ligeti halálával megüresedett titkári állást a Képzőművészeti Társulatnál. Így lett 1890 és 1896 között a Nemzeti Múzeum képtárának őre, majd 1896-ban rövid ideig az Országos Képtár igazgatója is volt.

Triesztben halt meg 1899. március 11-én.

TESZT ✓

Mennyire ismered anyukádat?

Igaz, hogy elmúlt a nőnap, de éppen azért lesz könnyebb válaszolni a kérdésekre, mert hogy kedvezni tudj neki, valamennyi válaszon már el kellett gondolkoznod.

1. Melyik a kedvenc virága?

---

2. Használ-e szemfestéket, és ha igen, akkor milyen színűt használ a leggyakrabban?

---

3. Mi volt a beceneve gyerekkorában?

---

4. Melyik a kedvenc tévéműsora?

---

5. Melyik a kedvenc étele?

---

6. Melyik a szerencseszáma?

---

7. Meg tud kötni egy férfinyakkendőt?

---

8. Mi a legkedvesebb könyvének a címe?

---

9. Mit főzött tegnap ebédre?

---

10. Van-e kedvenc állata, és ha van, melyik?

---

11. Melyik mondást használja gyakran?

Ha válaszoltál a kérdésekre, kérd meg anyukádat, hogy ellenőrizétek együtt a válaszokat! Ha hétnél több kérdésre helyesen válaszoltál, akkor nagyon jól ismered az édesanyádat.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 14 éves fiú vagyok, akinek lenne egy szerelmi gondja. Kb. 1,5 évvel ezelőtt megláttam egy gyönyörű lányt, akibe azóta is bele vagyok esve. Próbáltam felhívni a figyelmét magamra, de mivel nem vagyok afféle menő fej, így nem volt egyszerű a dolgom. Néha-néha utána mentem, igyekeztem ott lenni, ahol ő, de ez nem jött be. Aztán összegyűjtöttem a bátorságomat, és névtelenül írtam neki. Viszont ő hamar rájött, hogy ki vagyok, és megírta, hogy kopjak le. Emiatt hetekig szomorú voltam. Azután azon kaptam magam, hogy ismét futok utána. Egyszerűen nem tudtam leállni. Azóta voltunk egy buliban, de ott nem történt semmi (holott én ismét igyekeztem). Mostanában gyakran látom a suliban. Néha vet rám egy-két pillantást, de csak ennyi. Ha a közelemben van, direkt nem néz rám, és én se rá. Ez van már hónapok óta. Lassan teljesen felőröl ez a problémám, és emiatt a tanulmányi eredményem is romlik. Pedig hamarosan itt a felvételi. Részben segített, hogy elkezdtem naplót írni. Kérem szépen, segítsen nekem! Mit tegyek? Felejtsem el? Vagy mondjam el neki, mit érzek? (Úgysem lenne hozzá elég bátorságom.) Tic-Tac”

Válasz:

Kedves Tic-Tac!

Sajnos a saját bőrödön tapasztaltad, hogy milyen az, ha nem viszonzják az érzelmeinket, hogy a szerelemhez két-tő kell. Jó lenne, ha a biztonság kedvéért még egyszer megpróbálnád elmondani a lánynak, hogy nagyon tetszik – de most már vállalva önmagadat – olyankor, amikor nincsen nagyközönség a közelben. Ha a lány mégis meggondolná magát, akkor jó. Ha elutasít, akkor tuti, hogy nála nincs keresnivalód.

Ami a „nagymenőséget” illeti, ha csak ők rúgnának labdába a lányoknál, akkor már régen kihalt volna az emberiség. Legyél türelmes önmagadhoz és a lányokhoz is, hogy felfedezzétek egymást. Addig is barátkozz mindenkivel, lányokkal és fiúkkal egyaránt. A középiskolában pedig új barátságok, új szerelmek kötődhetnek. Ami a tanulást illeti, a munkaszokások, mert automatizálódtak a tanulással, a házi írásával, átsegítik az egyént a nehéz időszakon, és nem engedik, hogy drasztikusan leromoljon a tanulmányi eredménye. Hogy eltereled a figyelmed a boldogtalanságodról, szabad idődben mozogj, tornázz, mert a rendszeres testedzés boldogsághormonokat termel a szerveztünkben, és jobban érezzük magunkat a saját bőrünkben. Persze előtte írd meg a házit, vedd át az iskolában tanultakat, rendszeresen járj a felvételi előkészítőkre, és nemsokára már egy másik lány dobogtatja majd meg a szívedet. A naplódát pedig továbbra is írjad, mert eddig segített. Mi pedig innen a távolból szorítunk neked!

„Kedves Bizalmas!

Én egy 14 éves lány vagyok, és nagyon tetszik egy srác, akivel sokat együtt vagyunk, de nem járunk. Édes a srác, nagyon jó a humora, állandóan beszólogat és ugrat. Úgy látom, hogy nem a teljesen idióták közé tartozik, inkább olyan mókamester. Volt, hogy megbántódtam, amikor ugratott, de gyorsan ki is engesztelt a kedveskedésével. Nem tudom, mit tegyek, mert mind jobban szerelmes leszek belé, ő pedig nem nyilatkozik. Segíts!

Tapsi”

Válasz:

Kedves Tapsi!

Úgy látszik, ti ketten már összejöttetek, csak még nem adtátok nevet a viszonyotoknak, amire hiszem, hogy nagyon gyorsan sor kerül, hisz ha semmit sem érezne irántad a fiú, akkor nem is vette volna észre, hogy megbántot, és nem igyekezett volna, hogy kien-geszteljen, hogy újra rámosolyogj.

Az ilyen mókamesterekkel mindig színesebb az élet, csak az a gond, hogy ha állandóan mókázik, egy idő után ez terhes is lehet a környezete számára. Ha pedig bántó dolgokat is mond, szert tesz egy-két haragosa is. Ami téged illet, ha nem bánt meg nagyon, élesítsd meg a nyelved, vedd fel a feléd dobott kesztyűt, és vágj vissza. Jó agytorna az ilyen. Érdekes szócstaták is kialakulhatnak. Jó dolgod van! Vicces fiúval vagy, aki beléd van zúgva. Irigyellek!

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 13 éves lány vagyok, és van egy nagy gondom. Az egyik lány az iskolából csúnya dolgokat tett fel rólam a Facebookra, és akadtak még mások is, akik csatlakoztak hozzá. Most mindenki rajtam csámcsog az iskolában. Mit tegyek? Nagyon boldogtalan vagyok!

Face”

Válasz:

Kedves Face!

Sajnos nem ez az első eset, hogy az iskolatársak vagy az ismerősök lejáratási hadjáratot indítanak valaki ellen az internetes oldalon. Mit tehetsz? Nem sokat. Bonyolult.

A legjobb, ha a saját oldaladon megjelenteted a mini Online Bontont, az internetes viselkedési szabályokat. Kereshetsz ilyeneket az interneten is, de magad is megfogalmazhatod őket a barátaidal, amelyeket utána mindannyian betartotok.

Ezt azért teszed, mert Te nem cselekszel olyasmit, amit nem szeretnél, hogy veled is megtörténjen.

Én már találtam is néhány ilyen szabályt a számodra!

✓ Nem terjesztek rosszindulatú pletykákat, ismerősökről és ismeretlenekről!

✓ A profilom elfogadható formájú az interneten, mert soha nem tudni, ki nézheti meg (szülők, tanárok, potenciális szerelmek stb.).

✓ Nem teszek fel kompromittáló képeket magamról és másokról, nem kell mindenkinek mindent látnia és tudnia. (Pl. a bulin törtétekről készült képeket.)

✓ Nem szakítok a fiúval/lánnyal, üzenetet hagyva az üzenőfalon.

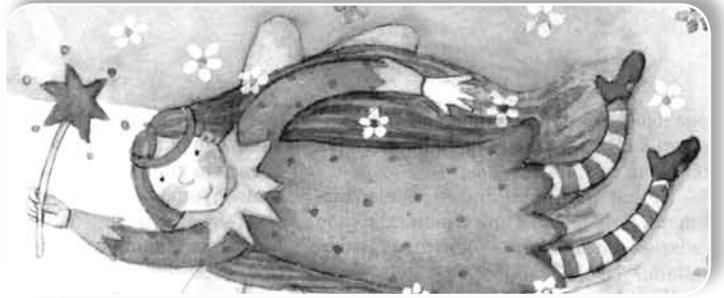
✓ Az üzenetekre, kommentárookra, amelyeket kapok, elfogadható időn belül válaszolok.

✓ ...

A szabályok rugalmasan kezelhetőek. Hozzátehetek, de törölhetek is belőlük, ha nem elfogadhatóak a számotokra.

Tavaszhozó tündér

Dávid már napok óta ágyban feküdt. Köhögött, fájta a torka, és ráadásul folyton ki kellett fújnia az orrát. Pedig az orrfújást aztán nagyon nem szerette.

– Most már felkelek, és megyek játszani! Jó, mama? – kérdezte bizonytalanul, amikor végképp úgy érezte, tovább egyetlen percig sem bírja ki az ágyban.

– Még nem lehet, kicsim. Ha lemegy a lázad, felkelhetsz. Addig is, idd meg ezt a kis teát! Áthívtam Annuska nénit, ő fog rád vigyázni, amíg elintézek egy-két dolgot. Szia! – Mama nagy pusztit nyomott Dávid homlokára, és elment.

– Dávidkám, kis bogaram! Mit hoztam az én kis csillagomnak?! – nyitott be jól ismert, aggódó mosolyával Annuska néni.

Dávid nagyon szeretett átmenni Annuska nénihez, aki a szomszéd lakásban élt egyedül, és mindig örült a kisfiúnak. Szívesen figyelte, hogyan pakolja le a polcra és állítja csatasorba fogadott unokája a kis ólomkatonákat. Ezeket még a férje gyűjtötte össze annak idején...

Annuska néni Dávid ágya mellé tolta a nagyfotelt, és beletelepedett.

– Nézd csak, mit hoztam neked! – mutatta meg, és adta a kezébe Annuska néni a magával hozott, régi, színes borítású könyvet.

– Köszönöm! De szép tündér van rajta! Mesélj belőle, kérlek!

– Azért hoztam! – mondta Annuska néni vidáman, és már bele is kezdett:

Volt egyszer egy kerek erdő. Bár igen sok állat élt benne, mégis kihaltak tűnt. Az állatok ugyanis odújukban, vackukban gubbasztottak. Sehogyan sem akart ebben az évben a tél véget érni. Mivel az ősszel összegyűjtött elemózsia fogytán volt, néhányan elhatározták, felkeresik Tavasztündért. A fakopács kopácsolva hírül adta mindenkinek, mikor lesz a találkozó, honnan indulnak az útra. Maradék elemózsiájukat összecsomagolták hát, és egy borongós reggelen felkerekedett a társaság. Ahogy mentek... Hrrr... Hrrr...

– mentek, mendegéltek... – tette hozzá Dávid – Folytasd, kérlek!

Annuska néni azonban nem folytatta. Hangos szuszogással, félrebiccent fejjel aludta fotelban. Dávid kinézett az ablakon. Arra gondolt, milyen jó lenne, ha ő is elmehetne a Tavasztündérhez. Megkérné, legyen végre jó idő, és ő lent focihasson a téren. Amíg ilyen borongós, ködös, esős az idő, anyu úgyszemint engedné le...

– Kop-kop-kop – hallatszott ekkor az ablak felől. – Bemehetek? – kérdezte egy vékony hangocska.

– Ki vagy te? – meredt Dávid döbbenetben az ablakra. Egy szépséges leány lebegett az ablak előtt, pontosan olyan, mint akit a könyv borítóján látott. Csak talán egy kicsit szomorúbb tekintetű.

– Csingi vagyok, a tavasztündér. Bemehetek hozzád? – kérdezte ismét.

– Tudod, anya azt mondta, senkit se engedjek be, csak akit jól ismerek. Ha tényleg tündér vagy, varázsold ide magad! – kérte Dávid, és kíváncsian figyelte a tündért.

– Látom, szófogadó és okos fiú vagy.

Azzal pörögni kezdett olyan gyorsan, hogy Dávid nézni is alig bírta. Egy pillanat múlva a tündér már ott lebegett a kisfiú ágya fölött.

– Hűűű! – mondta Dávid döbbenetben. – Ez igen!

– De jó meleg van idebent! – sóhajtott a tündér, és leereszkedett Dávid lábához a paplanra.

– De hát... mondd csak, ha igazi tavasztündér vagy, miért nem hoztál végre napsütést, virágokat, vidámságot? Miért nem hozod el a meleget? Miért nem hozod el a tavaszt?

A tündér szája egyre lejjebb görbült, aztán a szeméből is kicsordult egy könnycsepp.

– Úgy igyekeztem. Kilencvennyolcat már össze is gyűjtöttem. De az az egy... az még hiányzik.

– Kilencvennyolcat? Micsodát? – kérdezte Dávid döbbenetben.

– Ahhoz, hogy elhozhassam a tavaszt, kilencvenkilenc dalt kell a kocsim elébe fognom. Egy még hiányzik.

Mikor a tündér szája ismét kezdett legörbülni, Dávid gyorsan közbevágott:

– Milyen dalt szeretnél? – kérdezte.

– A dallamot te adod, a verset én – felelte Csingi, és szavalni kezdett:

*Tavasz már a kocsiban van,
mégsem indul.*

Hiányzik még az az egy dal.

Kocsijához dallam kéne.

Sok. Kilencvenkilencféle.

Ajándékozz neki dalt.

Aztán meglásd, hozzád tart.

Dávid megpróbált dallamot találni a vershez, de csak krakogás meg mormogás lett belőle.

– Úúú, de fáj! Ne haragudj, nem tudok még énekelni. Torokgyulladásom van.

Dávid rekedt hangjára Annuska néni ébredezni kezdett. A tündér bátran, pörgő varázslattal, egy szempillantás alatt az ablakpárkányon termett.

– Várj még egy kicsit! – kiáltott utána Dávid.

– Mire, csillagom? – kérdezte nyújtózkodás közben Annuska néni, s aztán teljesen felébredt.

– Annuska néni, énekelj nekem erre a versikére egy dalt! Mert akkor, szóval ez varázsvers, és meghozza a tavaszt.

– Ha csak ezen múlik, szívesen! – felelte Annuska néni. Dávid csak egyszer ismételte el a versikét. Annuska néni máris vidáman dalolta. Nem is egyszer, tizenegyszer. Akkor már mindketten kacagva énekeltek az ágyon. Dávid eközben meg is feledkezett a tünderről. Akkor jutott ismét az eszébe, amikor anya belépett a szobába, és Dávid az ablakra pillantott. A tündér a párkányon ült, lábát lóbálta, és kacagott. Mikor összenéztek, Dávidra kacscintott, és heves pörgésbe kezdett.

– Gyere el máskor is! – kiáltott utána Dávid.

– Eljövök, szívem! Hát hogyné jönnék! – felelte Annuska néni, mert azt hitte, hogy Dávid neki szól.

Másnap reggel, amikor Annuska néni kinyitotta az ablakot, boldogan vette észre, hogy szikrázóan süt a nap.

– Végre itt a tavasz! – állapította meg boldogan, és dudorászva indult a konyhába, hogy elkészítse a reggelijét.

Ákossy Eszter

Illusztráció: Kállai Nagy Kriszta

A 7. számú Jó Pajtás poszterén Szerbia és Vajdaság címere volt, a 23. oldalon olvashattatok ismertetőt rólok. Az alábbiakban a címerek kialakulásával foglalkozunk.

A címertan címereket vizsgáló tudomány, nemzetközi elnevezése heraldika. A szó eredete az előkelő főurak környezetében segédkező heroldokra vezethető vissza, akik díszes öltözékükön uruk színeit viselték. A heroldok küldöncként vettek részt a középkori csatákban, az ő feladatuk volt a harcban elesettek azonosítása a címerek alapján. Emellett lovagi tornák rendezőiként működtek, így e munkájukhoz is nélkülözhetetlen volt a címerek alapos ismerete.

A címer színes jelvényként határozható meg. Az ábrázolások a címereken mindig mértani formák vagy leegyszerűsített képek, a térbeli ábrázolás nem megengedett. A címer legfőbb hordozója a pajzs, sok heraldikus szerint pajzs nélkül nincs is címer. A címerek örökölhetők. A magyar „címer” szó valószínűleg Franciaországból származik (cimier), ahol sisakdísz jelentett. Nyelvünkbe a 13. században kerülhetett át.

A címerekről általában

Sokan az ókori görögökre (vázafestészet) vagy a rómaiak hadijelvényeire vezetik vissza a címerek elődeit, mások szerint a muzulmánoktól vették át a kereszties lovagok a 13. században. Amikor a középkorban elterjedt a nehézfegyverzet, megjelentek az arcot felismerhetetlenné tevő sisakok, ezért a lovagokat valami módon azonosíthatóvá kellett tenni a harcmezőn. Erre a célra a pajzs volt a legmegfelelőbb, amelynek nagy felületére jól látható ábrákat lehetett felvinni. Mivel a pajzs nem volt minden oldalról látható, a címerek megjelentek a zászlókon, sisakokon, nyeregtakarókon is.

A heraldikusok a címerek kialakulását a 12. század első felére teszik. Francia kutatók szerint a legkorábbi címer Raoul de Varmandois lovag személyéhez köthető. Megjelenésük után azonban rohamosan elterjedtek egész Európában. Magyarországon az első ábrázolással III. Béla királyunk pénzein találkozunk, 1190 táján. Ezek az érmék már megjelent a kettős kereszt. Imre király idején (13. század eleje) címereink másik alapeleme – a vörössel és ezüsttel vágott pajzsmező – is kialakult.

Kezdetben csak a királyoknak és a nagyon előkelő nemeseknek volt címerük, de később mások is megjelentek a címerviselők sorában. A címerek használata lassan túlterjedt a harcok világán, és ennek köszönhetően a 16. században nem tűnt el a lovagvilág elmúltával, hanem a polgári világban élt tovább.

D-k

A gránátalma

A gránátalma már a görög mitológiában is szerepelt. Hérát, a természetesség istennőjét például mindig ezzel a gyümölcscsel ábrázták. Őshazája Irán, Afganisztán, Pakisztán.

A fa három-négy méteresre nő, nyáron sok napfényt és vizet igényel. A gyümölcsnek kemény, páncélszerű héja van, belül ülnek a magvacskák. A gyümölcsből kiváló, sok vitamint tartalmazó ital készíthető. Gyümölcslé és mártás is készíthető belőle. Íze kissé a ribizlire emlékeztet, sok savat, C-vitamint, B2-vitamint, magnéziumot, kalciumot, mangánt tartalmaz. Jó hatással van a növekedésre és a látásra.

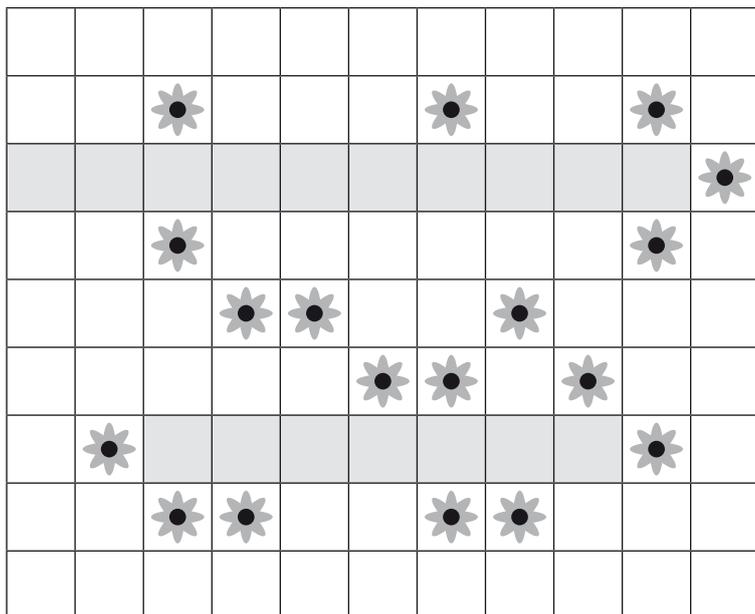

Ki az ágyból frissen, vidáman!

A kora reggeli felkelés sokaknak gyötrelmet okoz. A lehető legrosszabb, ha az ember a másik oldalára fordul, amikor az ébresztőóra megszólal, és csak akkor tápázkodik fel, ha már késésben van. Közben eszébe jut, mennyi kellemetlenség vár rá aznap, így semmi kedve nincs az egészhez. Próbáld ki a friss, vidám ébredést! Ha megszólal az ébresztőóra,

nyújtózz egy nagyot, majd azonnal húzd el a sötétítőfüggönyt, hogy fény áradjon a szobába. Ha még kinn is sötét van, akkor kapcsold fel az összes villanyt a lakásban, hogy a fény hatására az alvásért „felelős” melatonin termelése megszűnjön a szervezetben. Ezután már garantáltan nem húz vissza az ágy.

TARKA OLDAL

Berakós rejtvény

- Képzeld, már az állatok is lövöldöznek!
- Honnan veszed ezt?
- Az újságból. Az áll a címlapon, hogy...

A folytatást megtudod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat a rácsba.

Kétbetűsek: BA, EN, IÁ, IS, JE, LE, LÉ, OB, SI, RA, RE, UM, ZS.

Hárombetűsek: ADA, ALA, ERE, ÉRA, NÁD, ÓZD, ÖRE, TÉL.

Négybetűsek: ÁRNY, EJTÍ, NEON, SEIN.

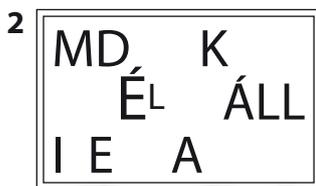
Ötbetűsek: GETTÓ, NÍLUS, TELEL.

Hatbetűsek: ENGEDI, NYERÍT, ÓDIVAT.

Kilencbetűs: BEARANYOZ.

Tizenegy betűsek: BERNÁTHEGYI, ZARÁNDOKLAT.

Betűrejtvények

Skandináv rejtvény (9.)

Március 15-e nemcsak az 1848-as forradalom és szabadságharc napja, hanem egy másik ünnepnap is, amely azonban szorosan kötődik az említett eseményhez. Ezt kell megfejtetek.

	forradalom és szabadságharc Magyarországon		DÉL-AMERIKAI FOLYÓ NÉVELŐ	MEZŐ-GAZDÁSZ SZELLEMES MONDÁS	ALBERLŐ Y. I.	KÖTŐSZÓ MARGARIN-FAJTA	SZÁJSZÉLED GYÜMÖLCS	BETEGSÉGEK ELŐIDÉZŐI TEMPUS	
	EGYIK KONTINENS	ÁLLATKERT TÓDUL MÁSKÉPPEN	NAGYSZÜLŐ AUSZTRIA	A VÉRTANÚK VÁROSA FESZÍTŐ-ESZKÖZ	LADIK KATALIN ARGON	RÁDIUM	OPUS	KATONA JÓZSEF BŐR	
	MAGAM GÖRÖG BETŰ	TEST-MOZGÁS TAPOSÓ EGYNEMŰI	ÉSZAK RÉGI RÓMAI PÉNZ	KEZEBŐL KIENGED BETEGSÉG	SAM BETŰI	ÓRIÁSKÍGYÓ Z. O. F.	ZAMBIA 501	SUGÁR	
OLASZOS FÉRFINÉV LÉTEZIK	EGYFAJTA KEKSZ	SUGDOLÓ-ZÁS 50	ILLEM (ÉK. F.)	ELÁRUSÍTÓ-BÓDÉ					
FRANCIA-ORSZÁG	RANG-JELZŐ	LUXEMBURG	FEJ NÉLKÜLI SAS!						

Anagramma

- SZAKÁL
- KLÁRI
- LAKÁS
- PERES
- ZENÉL
- ÉRMES
- IRÁNY
- SZŐRME

A szavak betűinek átrendezésével a kiemelt oszlopban az 1848-as magyar szabadságharc egyik tábornokának neve alakul ki.

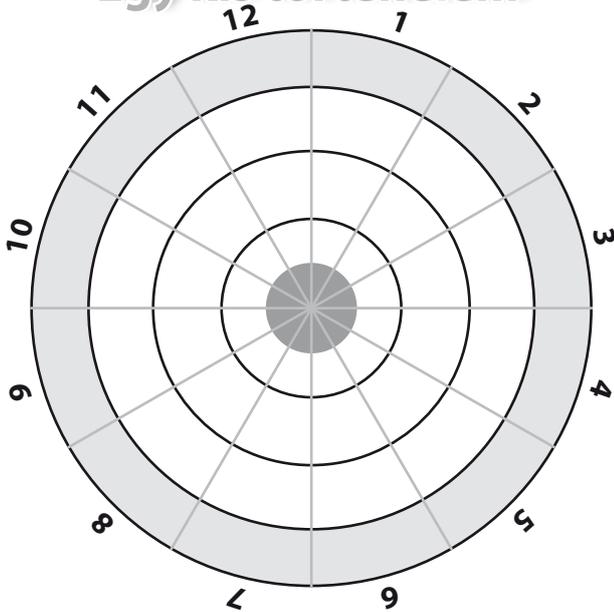
Lóugrásban

I	A	U	M	V
T	O	Á	A	D
K	N	H	É	N
Z	M	I	O	L
N	K	S	E	T

- Te, ha én kávét iszom, nem tudok elaludni.
- Nálam pont fordítva van.
- Hogyhogy?
- ...

A választ megtalálsz, ha lóugrásban fejtet meg a rejtvényt.

Egy kis történelem

A kiemelt körgyűrűben a márciusi ifjak egyikének neve alakul ki.

Meghatározások: 1. Férfinév, 2. A levesbe is tehetjük, 3. Nagy folyónk, 4. Jól vág, 5. Albérlő, 6. Angol hossz mérték, 7. Nagyon szeret, 8. Az elkövetkező idő, 9. Férfinév, 10. Jókora, 11. Féldrágakő, 12. Szandál.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Tejtermék

1			2			3		
T	A	R	J	R	T	A	E	R
Ó	✿	T	Ó	✿	T	Í	✿	J
J	U	S	A	E	H	K	V	F

Mind a három ábrában két-két tejtermék nevét találsz, ha lóugrásban fejtet meg a rejtvényt.

Szólásmondások

- Itt a kezem, nem .....láb.
- Bámul, mint ..... az új kapura.
- ..... bízza a káposztát.
- Előre iszik a ..... bőrére.

A fenti szólásmondásokból mindenütt hiányzik egy-egy állat neve. Melyek ezek az állatok?

A 8. szám megfejtései

Berakós rejtvény

- Fogyókúrázni.

Betűrejtvények

1. angolóra, 2. énekóra, 3. történelem, 4. kémia

Mini keresztrejtvény

zongora

Szóbetoldó

Pál

Körszámtan

A keresett szám 67, mert hol elveszünk 15-öt, hol hozzáadunk 21-et.

Betűcsere

béka, Réka, róka, fóka

Szókeresés

zakó

A 7. skandináv rejtvény helyes megfejtése:

LUSTA, MINT A LAJHÁR.

Könyvjutalmat kap:

Német Beáta, Ada.

A két Trenck

Rajzolta: Zórád Ernő

EGYEDÜL NEM VALTHATJA VALÓRA TERVÉT. SEGÍTŐ-TÁRSAT KELL TALÁLNI AZ ŐRSÉG TISZTJEI KÖZÜL. SCHELL HADNAGYRA ESIK A VÁLASZTÁSA.

112

MEGYEK VELED, ÖRÖMMEL. NEKEM ITT ÚGY SINCSTŐRŐM, MERT FÁZOM A TÜZTŐL. AZ OSZTRÁKOK ELLENBEN MEGBECSÜLNÉNEK, MERT TEORETİKUS ISMERETEIM ELÉG SZÉLESEK. HAT NYELVEN BESZÉLEK.

AKKOR HÁT LÁSSUK, HOGY IS KEZDÜNK HOZZÁ!

NÉHÁNY NAPPA KÉSŐBB, EGY KORA ESTI ÓRÁN HIRTELEN FELTÁRUL TRENC SZOBÁJÁNAK AJTÁJA.

PAJTÁS, EL VAGYUNK ÁRULVA!

113

114

DE TALÁN MÉG KITORHETNEK. SCHELL SZERENCSERE, HOZOTT EGY KARDOT TÁRSÁNAK.

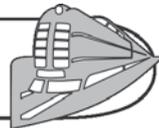

115.

A FEGYVERTÁR SZÖGLETÉNÉL SZEMBE TALÁLJÁK MAGUKAT A LEFOGATÁSUKRA KÜLDÖTT ŐRSÉGGEL, DE MOST MÁR NEM LEHET VISSZAKOZNI.

(Folytatjuk)

Fehér-okker labirintus

Jemen keleti, hegyvidéki táján fekszik Szanaa. Közelében emelkednek az ország legmagasabb csúcsai, köztük a 3760 méteres Habi-Suveib. Arábia kietlen, sivatagos területeivel szemben a vadregényes hegyek tövében termékeny, művelhető völgyek húzódnak. A mezőgazdaság igen fejlett, Szanaa környékén termelik az ország legjobb szőlőjét és leghíresebb kávéját. A város neve az arab sana'a (csinálni) igéből ered.

Szanaa alapítását a legenda Noé egyik fiának tulajdonítja. A zsidó nép ősatyjának tekintett Sém egy napon elhagyta szülőföldjét, és a zord arab sivatagon átkelve hegyóriásokkal övezett, termékeny völgyre lelt. Elhatározta, hogy várost emel a mesés tájon, ám alig-hogy hozzákezdett az alapok megásásához, egy madár elragadta függőóját, a völgy túlsó végére szállt vele, s ott leejtette. Sém megértette, hogy azon a helyen kell felépítenie városát. Így született meg Szanaa egy magas fennsík tetején, melyet 3000 méterre nyúló hegyek védelmeznek.

Szanaát először egy i. sz. 1. századi felirat említi, mint a legendás Sába királyságának részét. Később az etióp és a perzsa uralom alatt is központi szerepet töltött be. A város csak 800 km-re fekszik Mekkától, nem csoda hát, hogy az iszlám már korán elterjedt a környéken. I. sz. 632-ben (a próféta halálának évében) Ali, Mohamed veje térítette igaz hitre a lakosságot. Ettől kezdve Jemen története szorosan kapcsolódott a muzulmán birodalmak sorsához. Az arab királyságok idején, majd a török hódítás után Szanaa sokat veszített jelentőségéből. Az ottomán birodalom bukását követően, 1919-ben Észak-Jemen a zaidita imámok irányítása alatt álló iszlám királysággá vált, s az 1962-es forradalomig mindenfajta nyugati befolyástól elzárkózva fejlődött. A köztársaság kikiáltásakor Szanaa lett Jemen új fővárosa. A régi központ körül modern negyedek jöttek létre, ideköltöztek az állami intézmények, sok új épületet emeltek, az óváros azonban megőrizte eredeti arculatát.

A Wadi as-Saila többnyire száraz, széles medrétől nyugatra elterülő óváros az arab világ egyik legépebben fennmaradt medinája, jöllehet a hajdani várfalból – néhány romos szakaszon kívül – im-

máron csupán legendás kapuja, az országnak is nevet adó Bab Al-Jemen (a Dél Kapuja) áll.

Jemen területén itt van a legtöbb imaház, közülük kiemelkedik a még Mohamed próféta életében emelt Nagymecset, az Al-Kabir dzsámi. A középületek sorát különböző korokból származó medreszék, hammamok (török fürdők) és karavánszerájok gazdagítják, olyan tökéletes egységet alkotva egymással és a lakóházakkal, melyben minden épület hú maradt az antik jemeni építészeti stílushoz.

A történelmi hangulat ellenére az óváros lakóházainak csak elhanyagolható hányada idősebb 100–200 évnél. Túlnyomó részük új keletű, felépítésük mégis ezeréves mintákat követ, melyek alapján a Szanaa mítoszaiban szereplő Ghumdan palotát is emelték. A feltehetőleg a Nagymecsettől keletre fekvő dombon lévő palota már Sába királyságának idején is állt, s nem sokkal az arab hódítás után rombolták le, de maradványai még a 10. században is láthatóak voltak. A krónikák szerint a legendás épület húsz emeletét áttetsző alabástromtető koronázta, s négy különböző színű kőből emelt falait a sarkokon egy-egy bronzoroszlán őrizte.

A mai óváros házai az ősi palota szerény, ám hagyománytisztelő változatainak tekinthetők. Archaikus struktúrájukhoz képest némelyikük szokatlanul magas, akár hat-hét emeletes is lehet. Az ablakok záróelemeként üveg helyett vékonyra csiszolt alabástromot használnak, a homlokzatokat díszszegélyek, arabeszkek és meszelt stukkófiligránok ékesítik, melyek élénken virítanak az okkerszínű kő- vagy téglafalon. Az előzőeknél jóval modernebb, mégis igen elterjedt motívum az ablakok feletti, általában félkör alakú, üvegberakásos gipszrács.

Fővárosként Szanaa nem menekülhetett Jemen zaklatott történelmének viharaitól, a hódítások és forradalmak mind nyomot hagytak rajta, melyhez hozzájárultak a földrengések pusztításai is. A csodálatos épületek megőrzésével a legutóbbi időkig nem törődtek, mára azonban a hatóságok felismerték az óváros műemlékeinek értékét, s komoly erőfeszítéseket tesznek megóvása érdekében.

Új kor hajnalán

Az Anima Sound System tavaly év végén A ünnepelte tizenötödik születésnapját. Mindez egybecsengett egy alapos zenei fazonigazítással, és énekesi poszton is megújultak. Az énekesnő persze nem teljesen új, egyszer adta már a hangját az Animának. Csak akkor még gyerek volt. A változásokról és a várható fejleményekről Prieger Zsolt nyilatkozott.

A három évvel ezelőtt megjelent We Strike album után még kicsit nyomtatók, aztán eltűntetek egy kis időre, nekem legalábbis nagyon úgy tűnt, majd előjöttetek egy teljesen átalakított hangzású zenekarral.

P. Zs.: A csend mindig arról szól, hogy épp nincs semmi csinnadratta körülöttünk, de a munka ugyanúgy folyik tovább. Sőt, ez inkább pont fordítva történik: amikor nagy a felhajtás, akkor kevesebb időt töltünk a stúdióban a dalokkal. A munka szempontjából 15 éve nincs változás nálunk: Németh Gergő átjön hozzám, és egész nap dolgozunk. Egyik alkalommal a szettet rakjuk össze, máskor bootlegelünk, harmadnap új számot készítünk, a negyedik pedig kitaláljuk az új videoklipet.

Miket játszottok?

P. Zs.: Régi funkot és új nu rave-et, punk és new wave gitárriffeket (Clash, Blondie, Jam például), régi indusztriális zenéket és számtalanféle elektronikát. Minden zene benne van a gépben. Aztán helyben és élőben keverjük, effektezzük, rájátszunk és rászkreccselünk. Van, amikor egyszerűen csak két dolog szól, és van, amikor meg négy. Kicsit live act-szerű nálunk ez a DJ-zés, elég nagy apparátust kíván. Úgy is állunk be a buli előtt, mint egy zenekar. Persze azért semmi túlságosan komolykodóra nem kell gondolni, nincs semmi elborulás vagy önmegvalósítás, nálunk is minden arról szól, hogy örömködés, seggrázás meg örületes buli legyen a vége.

Új Anima Sound System-lemez mikorra várható?

P. Zs.: Folyamatosan készülnek a számok, amikor befejezünk egyet, feltesszük a myspace-re. A legutóbbi, a Switch Me On, már rég fenn van. Ehhez egyébként elég jó kis remixek készülnek éppen. De, hogy a kérdésre válaszoljak, nem tudom, mikor lesz Anima-album legközelebb. Új számok biztosan lesznek, de hogy ezek majd lemezzé szerveződnek-e vagy egyszerűen csak sorra kirakjuk a netre őket letöltésre, netán remixpályázatot írunk ki rájuk, azt még nem tudom.

Egészen másfajta zenéket nyomtok a DJ-szettekben, mint ami eddig a lemezeitekre jellemző volt. Ez mennyiben van hatással az új Anima-számokra?

P. Zs.: Óriási hatással van rájuk. Változásban vagyunk ugyan, de mi háromévente egyébként is mindig tekerünk egyet a történeten. Talán azért tűnik fel most jobban, mert a dub és a reggae most éppen teljesen eltűnt. Továbbra is nagyon szeretjük mindkettőt, de ezekben a stílusokban már mindent elmondtunk, amit szerettünk volna. Legalábbis most úgy érezzük. Simán lehet persze, hogy dubos, dubcitys dologgal jelentkezünk pár év múlva.

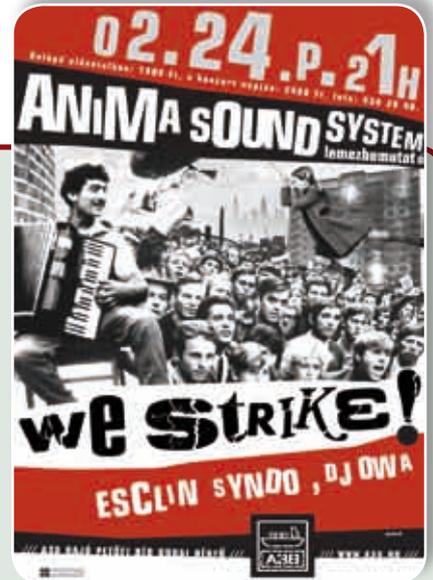
P. Zs.: Dizsi, humor, ironia, távolságtartás, idézőjelek. Elektrosabb, táncosabb irányba mentünk el. Változunk és közben mindig sikerül ugyanazoknak is megmaradnunk.

A jól ismert régi számokat is átbaszíroztátok ezen a diszkószerűn?

P. Zs.: Teljesen, mindet, játszuk is őket. Bár ezzel kapcsolatban meg rengeteg vicces véleményem van. Egyfelől elvárják tőlünk, hogy adjuk elő a régi „slágereinket” is, de amikor meg ez történik, nem ismerik fel, mert már nem úgy szólal meg.

Most hányan alkotjátok a zenekart?

P. Zs.: A mag három főt jelent. Gergő és én, illetve az új énekesnőnk, Prieger Fanni.

Csak nem a lányod?

P. Zs.: De. Tíz éve még a Tekerdet énekelte, de akkor még csupán 8 éves volt. Ez a családi kapcsolatos zenekaron belül mindig is megvolt. Gergő négy évig állt egy színpadon az apukájával, én az öcsémmel alapítottam az Animát, most meg a lányommal zenélek együtt. Illetve a testvéremmel is, újra, ugyanis pár év szünet után ismét írunk együtt dalokat. Az operatív csoportnak ugyan nem a tagja, de aktív szerzőtárs. Megír otthon valamit, elküldi, mi Gergővel részabradulunk, aztán az öcsém meg azon röhög, mit csináltunk belőle.

Elektro ide, diszko oda, megjelent az új remixalbumotok (Upload/Download), pontosabban ingyenesen letölthető a netről tavaly ősz óta. Ez még a régi hangulat: lassú ütemek, kísérletezés, ragacsos ambient, visszhangos, lebegős vagy súlyos dubok...

P. Zs.: Az egy összefoglaló jellegű válogatás régi és új cuccokkal. Van rajta jó pár kedves átértelmezés. Olyanok nyúltak hozzánk, akiket nagyon szeretek és tisztelek, és akikkel jóban is vagyok (például Pozwakowski, Tigrics, Kevin). Az egy teljesen más ügy, mint ami most jellemzi az Animát. Szerintem aki a Switch Me On-ért van oda, nem is biztos, hogy kedvelni fogja mondjuk a Twin Peaks zenei rendezőjének, Kim Cascone-nak a kísérleti Anima-mixét. De ez egyáltalán nem baj.

BRAVO Top20

Katy Perry

1. Hot N Cold – Katy Perry
2. Lovebug – Jonas Brothers
3. Miért hazudom... – Anti Fitness Club
4. I Don't Care – Fall Out Boy
5. So What – Pink
6. Sober – Pink
7. Live Your Life – T.I. ft. Rihanna
8. Ne szólj! – Lola
9. Womanizer – Britney Spears
10. Miss Independent – Ne-Yo
11. Disturbia – Rihanna
12. Circus – Britney Spears
13. When I Grow Up – The Pussycat Dolls
14. Rehab – Rihanna ft. Justin Timberlake
15. I Hate This Part – The Pussycat Dolls
16. Love Lockdown – Kanye West
17. Kérlek hogy II – SP

Anti Fitness Club

18. Keeps Gettin' Better – Christina Aguilera
19. Olyan amilyen – Mark
20. Girls – Sugababes

Batman: a sötét lovag újra támad

Bruce Wayne (Christian Bale) tovább folytatja kettős életét, nappal unatkozó milliárdos, éjjel viszont Batman ruháját magára öltve kegyetlenül megdolgozza a bűnözőket. A sötét lovag szüntelenül öröködik. Ez nem is lenne baj, hiszen Gotham mocskos városára ráfér a nagytakarítás. Visszatérnek megbízható segítői is, Alfred, a pótapa-komornyik (Michael Caine), James Gordon felügyelő (Gary Oldman), a tisztességes zsaru, Lucius Fox (Morgan Freeman), a Bat-technológiák mögött rejtőző feltaláló-zseni, és persze Rachel Dawes (Maggie Gyllenhaal), Wayne titkolt szerelmének tárgya.

Ám a gondok ott kezdődnek, mikor megjelenik két új játékos a pályán. Harvey Dent (Aaron Eckhart), az új államügyész Gotham fehér lovagja – és Maggie új pasija. Bruce két érzés közt vergődik: hiszen egyszerre féltékeny, ugyanakkor mélyégesen tiszteli Dent elveit, és a módszereket, melyekkel lényegében sikeresen veszi fel a harcot az alvilággal.

A másik játékos azonban mindenkire pusztulást hozhat. Hiszen feltűnik a színen A Joker, Batman majdani főellensége. A bohókásan öltözködő elmebeteg röpacs mentes minden társadalmi gátlástól, az anarchiáért és pusztulásért él csupán. No meg azért, hogy leleplezze, de legalábbis megölje Batmant... A nagy kérdés csak az, hogy a három végsőig elszánt férfi harcából ki kerül ki győztesen, és kinek milyen (lelki) torzulásokat kell elszenvednie. Mert a város sorsa is ezen múlik.

Christopher Nolan megvalósította a lehetetlent, olyan képregény-adaptációt rendezett, mely sosem látott tökélyre fejlesztette a mozgóképi kifejezés művészetét. A képregény belső törvényszerűségeit hibátlanul ültette át filmre úgy, hogy nem vált sem nevetségessé, és kompromisszumokat sem kellett kötnie. A film egyes akcióit és légi felvételeit a ma csúcstech-

nikának tekinthető IMAX kamerákkal forgatta, mely sosem tapasztalt látvánnyal gazdagítja a filmet. Akciójeleneteire építi föl a filmet, és az egyes kirobbanó etapok olyan lendületet adnak, mely a köztes drámai dialógusokat, átkötő részeket is teljesen nyomja adrenalinál.

Ezt a maximalizmust pedig színészeitől is elvárta. Olyannyira sikerrel járt, hogy szegény Heath Ledger szívét-lelkét beleadta Joker szerepébe, és az örület határán egyensúlyozva végül a mélybe hullott. Hirtelen halála és a gyógyszer-túladagolása vélhetően köszönhető a feszített tempónak és saját – talán rosszul értelmezett – színészi alázatának. Bale újfent bizonyítja kameleoni képességeit, fizikailag hihetetlenül felkészült a szerepére, jól

adja a figura ellenségeihez igen hasonlós tudathasadását is. Csupán fröcsögő-suttogó beszéde komikus a denevéralarc alatt. Caine, Freeman, Oldman brillírozik apró szerepeiben, egyedül Gyllenhaal kissasszony tűnik kissé elveszettnek.

Ha már teljesítmények, a negatív oldalon Nolan számlájára lehet talán írni annyit, hogy kissé megrészegül az alapanyagtól, így a film legalább négyszer befejezhető lenne, négy grandiózus finálé van egymás mellé zsúfolva, kissé farnehézzé torzítva a filmet. De üsse kő, ha ez a legnagyobb problémája, Nolan mester rendszeresen elkövethetne egy ilyen „hibás” mozit.

Eredeti cím: The Dark Knight
H. D.

Cam'ron elhagyja a Roc-A-Fella-t

A hosszú hónapokon át tartó spekuláció véget ért, a hír most már hivatalos: Cam'ron valóban hátat fordít a Roc-A-Fellának. A távozás oka egy új szerződés, amelyet a sztár néhány napja a Warner Musickal kötött, bár sokak szerint a Jay-Z és közte lévő ellentétek is hozzájárultak a változáshoz. A Cam'ron és a Warner-féle együttműködésből persze úgy tűnik nemcsak a rapper profitál, hanem egyik kollégája, Jim Jones is, aki egy menedzseri posztot betöltve a jövő tehetségeinek felkutatásáról fog gondoskodni.

MEGHÍVÓ MINDEN ÉRDEKLŐDŐNEK

„...hiszek a rendben
hiszek a mesékben
az elmeséltekben...”
(Podolszki)

XII. Podolszki József Irodalmi Emléknap

Bácsfeketehegy, 2009.
március 20-a (péntek)

Műsor:

16.00

Megemlékezés Podolszki József sírjánál
a bácsfeketehegy temetőben.

16.30

Vendégvárás és a vendégek köszöntése
a bácsfeketehegy Kultúrotthonban.

17.00

Délutáni műsor a Kultúrotthon
emeleti nagytermében:

– Vajdasági magyar építészek
vándorkiállításának a megnyitója

– Podolszki József: Forró vonal című
publicisztikai kötetének bemutatója

18.00

Esti műsor a bácsfeketehegy
színházteremben:

Szeretném, ha szeretnének
című Ady-est.

A budapesti Kaleidoszkóp Versfesztiválon
az előadás
különdíjat nyert és ezüstminősítést
kapott.

Rendezte: Krekity Olga
Segédrendező: Lódi Andrea
Előadják a Vajdasági Magyar Versmondók
Egyesületének tagjai:
Domány Zoltán, Farkas Hajnalka, Hajvert
Ákos,
Nagybali Tamara, Nešić Máté és Simonyi
Lili.

A XII. Podolszki József publicisztikai
pályázat eredményhirdetése.

**A bácsfeketehegy Feketics
Művelődési Egyesület
Podolszki József Emlékbizottsága**

A szabadkai Október 10. Ált. Isk.-ban február 21-én, az anyanyelvek világnapján megtartottuk a Simonyi Zsigmond helyesírási verseny körzeti döntőjét. A benevezett hét iskolából 47 diák tette próbára helyesírási készségét, a legjobb 12 pedig továbbjutott a vajdasági döntőbe, Újvidékre, melyre április 4. kerül sor.

A továbbjutók névsora:

5. osztály

Szkocsovski Zsolt, Miroslav Antić iskola,
Palics

6. osztály

Bakos Rebeka, Hunyadi János iskola,
Csantavér
Csetvei Melánia, Hunyadi János iskola,
Csantavér
Szaulity Tímea, Majsai Úti iskola, Szabadka

Varjú Orsolya, Október 10. iskola,
Szabadka

7. osztály

Mihálovity Szintia, Október 10. iskola,
Szabadka
Nagy Emese, Hunyadi János iskola,
Csantavér
Szabó Beáta, Majsai Úti iskola, Szabadka
Szeles Andor, Miroslav Antić iskola, Palics

8. osztály

Szalvai Ramóna, Miroslav Antić iskola,
Palics
Vörös Augusztina, Miroslav Antić iskola,
Palics
Fogas Brigitta, Széchenyi István iskola,
Szabadka

**Körmöndi Aranka,
a versenyt szervező iskola
magyar szakos tanára**

CIP – Katalogizacija u
publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatói, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás
Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.co.yu www.tippnet.co.yu

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
■ Kiadja a Magyar SZÓ Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Főszerkesztő: **Kókai Péter** ■
■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381/21/ 475-400-9 (csak fax) ■
■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
■ Dinár-folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám): 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■